

 ACTUALITEIT

Digitale transformatie: een technische en menselijke uitdaging

 ONDER DE LOEP

Kinderarmoede op lokaal niveau: cartografie en beleidsinstrumenten

 NIEUWS VAN HET GEWEST

Een ambitieus gewestelijk mobiliteitsbeleid

Nieuwsbrief

Stad en Gemeenten van Brussel-Hoofdstad

Handleiding voor efficiënte
burgerparticipatie

VER. UTG. CORINNE FRANÇOIS - Nr. 7318

Nr. 116

AFGIFTEKANTOOR : BRUSSEL X
TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
NOVEMBER-DECEMBER 2019
ERKENNINGNUMMER P 921662

**EEN NIET TE MISSEN AFSPRAAK
MET DE LOKALE BESTUREN**

MUNICIPALIA

Le Salon des Mandataires

13 & 14 februari 2020

WEX - MARCHE-EN-FAMENNE

UW GRATIS TOEGANG

DANKZIJ UW PROMOCODE MUN54W VIA DE SITE MUNICIPALIA.BE

NABIJHEID, DE ONMISKENBARE TROEF VAN DE LOKALE BESTUREN

Een nieuw jaar is weer aangebroken, met een waaier aan dromen, uitdagingen en verwachtingen. Er staan tal van projecten in de steigers en dat is best spannend, want we moeten niet onder stoelen of banken steken dat het parcours soms lastig kan zijn. Het belangrijkste is volgens mij dat we ons blijven richten op onze prioriteiten: de dialoog versterken, de zichtbaarheid van de lokale instellingen vergroten en werken aan meer erkenning.

In de eerste lijn is er veel werk aan de winkel

In 2019 zijn ook de Brusselse gemeenten niet ontsnapt aan de problemen rond armoede, mobiliteit, veiligheid, huisvesting, netheid en vervuiling. Het zijn stuk voor stuk werkterreinen met een impact op het dagelijkse leven van de burger. Bij de aanpak van deze problemen vormt het lokale niveau het eerste aanspreekpunt, de eerste lijn. Het zijn de lokale instellingen – politie, OCMW's, gemeentediensten, enz. – die zich inzetten om concrete oplossingen te vinden. Een luisterend oor en begeleiding bieden aan mensen in moeilijkheden blijft voor hen centraal staan. Dat is een veeleisende en complexe opdracht. Het is van cruciaal belang dat hier voldoende menselijk en financieel kapitaal voor wordt vrijgemaakt, en dat elke medewerker doeltreffend kan handelen en dat dit werk ook de nodige zichtbaarheid en erkenning krijgt.

Brulocalis, een belangrijke gesprekspartner

Op het ogenblik van dit schrijven is er nog geen federale regering gevormd. Op gewestelijk niveau daarentegen is het werk al geruime tijd hervat. Het is van essentieel belang om een constructieve dialoog te onderhouden met de verschillende bestuursniveaus. Een gebrekkige communicatie leidt immers tot verzwakking. De lokale besturen moeten er dan ook op kunnen rekenen dat zij de nodige middelen krijgen voor de correcte uitvoering van hun taken. Het is belangrijk om de synergie tussen de lokale instellingen, de verschillende bestuursniveaus en de organisaties te versterken. We moeten ook gelatenheid voorkomen, want het zou nefast zijn om te gaan denken dat we toch maar weinig gehoord of begrepen worden. Brulocalis blijft ook in 2020 constructieve voorstellen doen aan deze actoren. Wij zullen er bovendien op toezien dat de toegewezen middelen aan de lokale actoren in overeenstemming zijn met de uitvoering van een efficiënt overheidsbeleid, en ervoor zorgen dat we betrokken worden bij alle relevante werkzaamheden en vergaderingen.

Samen met de burger actie ondernemen

In 2020 zullen het overheidsbeleid en de lokale dynamiek transparanter en participatiever dan ooit verlopen. Brulocalis wil meedenken aan en ijveren voor een constructieve burgerparticipatie, gebaseerd op vertrouwen en inclusie, waar voor iedereen een plaats is. Het is ook de rol van de lokale besturen om de burgers op nieuwe manieren te gaan betrekken, zodat zij hun energie ten dienste kunnen stellen van hun wijk, een betere stad en het algemeen belang. Ik ben ervan overtuigd dat burgerinitiatieven hierbij een sleutelrol spelen, want die weten mensen te mobiliseren op grond van tevredenheid in plaats van frustratie. Maar dergelijke initiatieven kunnen alleen vruchten afwerpen als de lokale actoren zich terdege bewust zijn van de verwachtingen van de Brusselaars en van de rol die het gemeentelijk niveau kan spelen.

Het mag duidelijk zijn: de voortzetting van de dialoog met de burgers, de ambtenaren en de actoren van de verschillende overlegorganen zal het komende jaar de kern van onze activiteiten vormen. Ik wens ieder van u een jaar boordevol positieve ervaringen, op zowel persoonlijk als professioneel vlak!

Stéphane ROBERTI,
Voorzitter Brulocalis

Nr. 116

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
NOVEMBER-DECEMBER 2019

DIRECTIE:
Corinne François

COÖRDINATIE:
Vincent Dewez

REDACTIE:
Clara Van Reeth, Sofia Douieb, Davide Lanzillotti, Mevlüt Akgüngör, Stéphanie Lange, Elke Van den Brandt, Marcel Vermeulen

VERTALING:
AV Translations

SECRETARIAAT:
Joao André

ABONNEMENTEN:
02 238 51 49
welcome@brulocalis.brussels

RECLAME:
Target Advertising
02 880 59 14 of 081 55 40 78
www.targetadvertising.be

FOTO COVER:
Brulocalis en ELDW 2019

Cette revue existe aussi en français. Si vous souhaitez recevoir le Trait d'Union, contactez notre secrétariat:
welcome@brulocalis.brussels

Sinds 2002 is Nieuwsbrief-Brussel integraal beschikbaar op
www.brulocalis.brussels

BRULOCALIS, Vereniging Stad en Gemeenten van Brussel
Aarlenstraat 53 bus 4 - 1040 Brussel
Tel 02 238 51 40 - Fax 02 280 60 90
welcome@brulocalis.brussels
www.brulocalis.brussels

INHOUD

ONDER DE LOEP

KINDERARMOEDE EN HET LOKALE NIVEAU:
DE GEMEENTEN IN KAART EN HEFBOMEN VOOR HET BELEID..... 06

ACTUALITEIT

DIGITALE TRANSFORMATIE: EEN TECHNISCHE
EN VOORAL MENSELIJKE UITDAGING..... 10

ONDER DE LOEP

HANDLEIDING VOOR BURGERPARTICIPATIE OP LOKAAL NIVEAU 16

ONDER DE LOEP

DIGITALISERING: EEN KRACHTIGE MOTOR VOOR SOCIALE INCLUSIE..... 22

NIEUWS VAN HET GEWEST

EEN AMBITIEUS GEWESTELIJK
MOBILITEITS- EN VERKEERSVEILIGHEIDSBELEID 26

ONZE GEMEENTEN

ANDERLECHT NEEMT EEN TRANSVERSAAL STRATEGISCH PLAN AAN..... 30

ONZE GEMEENTEN

INTEGRATIE VAN MIGRANTEN: SCHAARBEEK WIJST ANDERE EUROPESE
GEMEENTEN DE WEG 32

ACTUALITEIT

DE VEILIGHEID VAN BRUSSELSE KINDEREN ALS PRIORITEIT VOOR IRISCARE 34

ACTUALITEIT

ENQUÊTE "HARMONISATIE VAN DE WERKWIJZEN EN
HET BELEID INZAKE GEZONDHEIDSZORG VAN DE 19 OCMW'S
VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST" 37

VACATURES

Brulocalis werft aan:

- **Vertaler/Vertaalster**
- **Projectbeheerder (M/V)**

Functiebeschrijving en andere nuttige info
op www.brulocalis.brussels (rubriek Actualiteit)

Gepubliceerd met de steun van

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

*Brulocalis wenst u een heel
gelukkig nieuwjaar 2020 !*

Wij wensen u een jaar vol succesvolle samenwerkingen toe.

Brulocalis
Aarlenstraat 53/4
1040 Brussel
T. 02 238 51 46
F. 02 280 60 90

> Koning Boudewijnstichting

KINDERARMOEDE EN HET LOKALE NIVEAU: DE GEMEENTEN IN KAART EN HEFBOMEN VOOR HET BELEID

Wat zijn de indicatoren voor kinderarmoede op lokaal niveau? Waar staat mijn gemeente ten opzichte van deze problematiek? Om meer inzicht te krijgen in het fenomeen, heeft de Koning Boudewijnstichting de Universiteit van Bergen de opdracht gegeven om de risicofactoren voor kinderarmoede op gemeentelijke schaal in kaart te brengen. De bedoeling is om de gemeentelijke verkozenen beter te informeren over de reële situatie van hun burgers.

In het kader van deze studie hebben de onderzoekers ook de verschillende hefbomen voor acties bepaald waarover de lokale verantwoordelijken beschikken om kinderarmoede in hun gemeente te verminderen. Ze beschrijven uitvoerig de acties die de lokale verkozenen, burgemeesters, schepenen en OCMW-voorzitters concreet op touw kunnen zetten op lokaal niveau. Hoe kunnen de gemeenten een invloed hebben op hun jongste burgers die zich in een situatie van armoede bevinden? Welke zijn inspirerende voorbeelden van ambitieuze initiatieven van de gemeenten in de strijd tegen kinderarmoede? Hoe kunnen zij achterhalen wat ‘werkt’ en wat nog beter kan om zo accuraat mogelijk te beantwoorden aan de behoeften van deze kinderen en hun gezin? De onderzoekers reiken in de studie verschillende hefbomen aan die de

lokale mandatarissen kunnen inzetten om kinderarmoede tegen te gaan.

De studie van **Guio en Vandenbroucke** in 2018, over de deprivatie die metname de kinderen in België in het algemeen treft, heeft als ambitie de risicofactoren voor deprivatie bij kinderen in de gemeenten aan te wijzen. Verkozen beleidsmakers kunnen hier nagaan hoe het er in hun gemeente voor staat. We overlopen ook de hefbomen waarover zij beschikken om deprivatie bij kinderen te bestrijden.

Dit rapport bestaat dan ook uit twee delen: **in deel 1** bekijken we zes directe en indirecte indicatoren die risicofactoren blootleggen voor deprivatie bij kinderen, en reiken wekaarten aan die de kinderarmoede op gemeentelijk niveau in beeld brengen. **In deel 2** beschrijven we de hefbomen die de gemeentelijke overheden kunnen activeren in de strijd tegen deprivatie bij kinderen. We illustreren die met initiatieven die momenteel lopen, over heel België.

De indicatoren die het onderzoeksteam selecteerde om het risico op kinderarmoede te evalueren in de Belgische gemeenten, komen deels overeen met de Kansarmoedeindex, de enige directe indicator

 Koning Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

waarover we beschikken; hij bestaat overigens alleen in Vlaanderen. Er zijn daarnaast ook factoren die het armoederisico op indirecte wijze aangeven, zoals huisvesting, het inkomen en het gezinstype. Zo stelden **Guio en Vandembroucke** in hun onderzoek vast dat leven in een gezin waar niet wordt gewerkt, het risico op kinderarmoede in België aanzienlijk doet toenemen, net zoals leven in een eenoudergezin. De kaarten die voor elke indicator werden gemaakt vullen elkaar aan. We wijzen erop dat bepaalde indicatoren op twee manieren 'gelezen' kunnen worden, en dus met de nodige omzichtigheid moeten worden gebruikt: de indicator over de sociale huisvesting kan zowel wijzen op een aanzienlijk aantal gezinnen die een risico op armoede lopen, als op een proactief beleid van een gemeente die strijd levert tegen dit risico en die erover wil waken dat alle gezinnen toegang hebben tot een decente woning. Het risico op kinderarmoede is in Vlaanderen aanzienlijk lager dan in de andere twee gewesten van het land. Dat geldt voor elke indicator.

Daartegenover staat het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest**, waar volgens alle indicatoren kinderen het grootste risico op armoede lopen. De percentages in Wallonië benaderen dan weer het nationale gemiddelde. Deze classificatie wordt in dit onderzoek gedetailleerd uitgewerkt door een analyse op gemeentelijk niveau. Daaruit blijkt dat de verstedelijkte gemeenten de grote steden voor elke indicator hoge percentages aan de dag leggen, terwijl de residentiële en landelijke gemeenten meer gespaard blijven van het fenomeen kinderarmoede.

In het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** kunnen we onze observaties van de fenomenen die kinderarmoede met zich meebrengen nog verfijnen: hoewel het hier gaat om een grote stad, zijn de indicatoren die wijzen op het risico op kinderarmoede niet homogeen voor het grondgebied als geheel. Zo is er een duidelijk verschil tussen de residentiële gemeenten in het zuidoosten, waar kinderen beter zijn beschermd tegen armoede, en de residentiële gemeenten met een industrieel verleden in de Brusselse kanaalzone en Brussel-Stad.

In het **eerste deel** lichten we het vraagstuk van de kinderarmoede in België toe. We doen dat op lokaal niveau en gebruiken diverse assen. Dit deel geeft aan hoe belangrijk het is om over nauwkeurige meetinstrumenten te beschikken, waardoor we het onderzoeksveld op dit domein kunnen verbreden. In het **tweede deel** van de studie stelt het onderzoeksteam acht hefboomen voor die lokale besturen kunnen inzetten:

- kinderopvang;
- ouderondersteuning;
- alles wat buitenschools is;
- onderwijs;
- huisvesting;
- inkomen;
- werk;
- gezondheid.

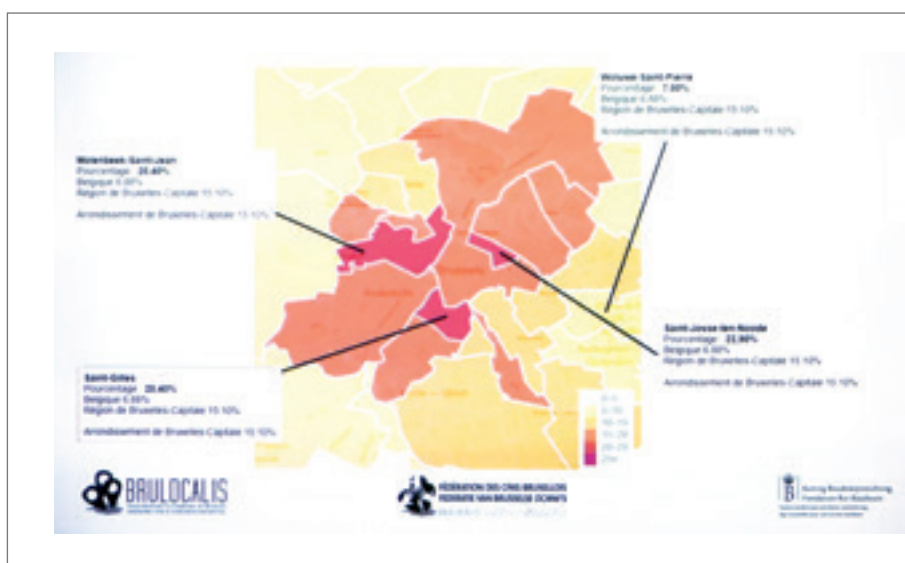

> Anne Catherine GUIO

Hieruit komen ook twee leidende principes naar voren voor acties op het lokale niveau én een transversale hefboom die aandacht verdient.

De twee principes zijn: reële toegang tot de rechten en diensten voor de gezinnen in armoede, en een permanente evaluatie van de diensten. De eerste leidraad vereist een transversale aanpak en de coördinatie van de hulpverleners in de diverse diensten. Het onderzoeksteam heeft systematisch gekeken naar **vijf drempels die aangeven in welke mate mensen toegang hebben tot hun rechten, voor de diverse hefboomen**:

- hun beschikbaarheid;
- gezelligheid;
- verstaanbaarheid;
- toegankelijkheid;
- het beschikbare aanbod.

> Professor Willy LAHAYE

Om de toegang tot rechten te garanderen kan zo'n recht automatisch wordentoegekend, bijvoorbeeld voor uitkeringen of de terugbetaling van de zorg. Er kunnenook proactieve maatregelen worden genomen om op het spoor te komen van het aantalgezinnen die geen beroep doen op de diensten waar ze recht op hebben, en men kan outreachend werken: diensten gaan dan zelf naar de gezinnen toe die van hun hulpzouden kunnen genieten maar het niet doen, om een aantal redenen. Een evaluatie vande kwaliteit van de diensten is onmisbaar om op blijvende basis de positieve impactte verbeteren van de diensten waarop de meest achtergestelde personen een beroepkunnen doen.

De transversale hefboom betreft de participatie van kinderen aan de activiteiten in hun omgeving en aan de diensten die er voor hen zijn. Die hefboom wordt nog te weiniggeactiveerd, terwijl je via deze weg niet alleen beter op het spoor kunt komen van denoden van gezinnen die in complexe situaties leven, maar ook het zelfvertrouwen en devaardigheden van kinderen kunt versterken, als ze de kans krijgen om te participeren. De belangrijkste hefbomen om lokaal actie te ondernemen:

1. Kinderopvang: veel ouders die in armoede leven doen geen beroep op crèches, opvangdiensten en buitenschoolse activiteiten waar andere kinderen wel aanmeedoen. Dat komt zowel door een gebrek aan kennis van deze diensten als door de kosten en de manke beschikbaarheid. Studies tonen aan dat deze diensten belangrijkzijn, zowel voor de kinderen – die er autonoom en sociaal leren zijn – als voor hunouders: moeten zorgen voor jonge kinderen zet vaak een rem op het hervatten van hetwerk of het volgen van een opleiding. Toegang tot opvangdiensten wordt gefaciliteerddoor het doen netwerken van instellingen die zich richten tot mensen in armoede.

2. Onderwijs: wat onderwijs betreft kunnen gemeenten optreden rond drie facetten: dereële kosten, gezinsbegeleiding en de integratie van de school in

het sociale weefselvan de gemeente. Ondanks de officiële kosteloosheid van het onderwijs in Belgiëvormen de vele kosten die verbonden zijn met het naar school gaan hindernissen ophet parcours van kinderen die in armoede leven. Om de kosten te beperken hebmental van gemeenten al diverse systemen opgezet voor de meest kansarme groepen. Deschool is ook een socialisatieplek die erbij wint als ze vormen van samenwerking opzetmet de diverse gemeentelijke actoren. Hoewel dat niet haar eerste opdracht is, kunnenbepaalde maatregelen het makkelijker maken dat gezinnen via de school in contactworden gebracht met andere instellingen die hen diensten kunnen aanbieden: Kinderen Gezin/ONE, OCMW, huiswerkscholen, het aanbod van buitenschoolse activiteiten, taal-cursussen enz.

3. Buitenschoolse opvang en activiteiten: zoals de opvang van kinderen gevenbuitenschoolse activiteiten niet alleen kinderen de kans om zich persoonlijk en opsociaal vlak te ontwikkelen. Ook de ouders krijgen hierdoor tijd voor hun beroeps-,administratieve en persoonlijke activiteiten. Ook wat deze hefboom betreft, kunnende gemeenten een impact hebben op de kosten, de visibiliteit van het aanbod en denetwerking van de lokale actoren.

4. Ouderondersteuning: door aandacht te hebben voor de begeleiding en ondersteuningvan kansarme ouders kunnen we de negatieve gevolgen van armoede op de ontwikkelingvan kinderen beperken. De studie toont aan dat het belangrijk is ouders op eenparticipatieve manier te betrekken bij de diverse diensten. Zo is er de ondersteuningvan ontmoetingsplekken voor ouders en kinderen, door een voldoende aantal plaatsente garanderen voor iedereen: op die manier bevorder je stabiele ouder-kindrelaties endoorbreek je het sociaal isolement van gezinnen die in kansarmoede leven.

5. Gezondheid: wat gezondheid betreft, kunnen gemeenten op twee parameters werken:toegankelijkheid van de zorg en financiële ondersteuning. Dat

laatste betreft directesubsidies. Zo kunnen er voor de zorg die niet volledig wordt terugbetaald door het-ziekenfonds, preventieacties worden opgezet, meer bepaald rond voeding. De acties kunnen bijzonder gevarieerd zijn en plaatsvinden op diverse plaatsen, op de schaal van de gemeente: gezonde maaltijden op school, steun voor deeltuinen, voedselbanken enz. Preventie kan ook betekenen dat je gezinnen begeleidt, zoals de projecten voor perinatale ondersteuning doen voor vrouwen die in kansarmoede leven.

6. Huisvesting: gemeenten kunnen een rol spelen in het realiseren van het recht op huisvesting voor gezinnen in kansarmoede. Voor de gezinnen op hun grondgebied kunnen ze erover waken dat er een voldoende groot aanbod is aan sociale woningen, noodwoningen voor dakloze mensen en transitwoningen. Wat energie betreft kunnen de gemeenten acties ondernemen rond de kostprijs, door middel van premies of voorkeurtarieven, maar ook door het aantal sociale woningen met een laag energieverbruik te verhogen.

7. Werk: een integrale benadering die zowel rekening houdt met het vraagstuk 'werk' als met het welzijn van ouders die in armoede leven zorgt ervoor dat men beter kan ingaan op de behoeften van hun kinderen. Een sleutel voor succes is de samenwerking van de gemeenten met de diensten voor openbaar vervoer en arbeidsbemiddelingsdiensten (Actiris, VDAB, Forem), en met hun OCMW's (aan Franstalige kant). Gemeenten kunnen ook zelf werkplaatsen creëren, vooral in sectoren die een beroep doen op laaggekwalificeerde handenarbeid, via invoegbedrijven, de lokale diensteneconomie enz.

8. Inkomen: gemeenten beschikken over diverse instrumenten om het inkomen van de meest kwetsbare mensen op hun grondgebied te verhogen: ze kunnen hun steun voor het OCMW verhogen (aan Franstalige kant), financiële tegemoetkoming toekennen voor bepaalde thematieken of situaties, of de gemeentebelastingen aanpassen met diverse gunstmaatregelen voor gezinnen die in armoede leven.

Alle hefbomen samen laten zien dat de gemeenten een centrale rol kunnen spelen in de strijd tegen kinderarmoede. Het uitgangspunt van tal van illustrerende voorbeelden in deze studie zijn is voor de

In 2020 snuift Brussel verse lucht op !

De toegangscriteria voor de Lage-emissiezone worden strenger en dieselloftuigen met EURO 3-norm mogen Brussel niet meer in. Door de meest verontreinigende voertuigen in de stad te verbieden, zorgen we voor een betere luchtkwaliteit en dus ook gezondheid voor iedereen.

Op de nieuwe www.lez.brussels website kan je gemakkelijker:

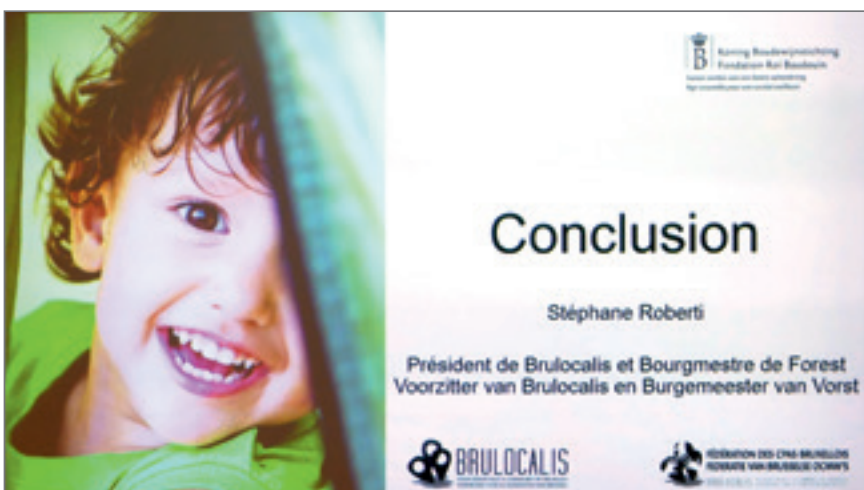
- Controleren of jouw voertuig in de Lage-emissiezone mag rijden
- De nodige administratieve stappen zetten: registreren, een dagpas kopen, afwijkingen nakijken ...
- Alle info terugvinden over premies en alternatieven voor verplaatsingen in Brussel!

LEZ.BRUSSELS

diverse hefbomen identiek: van kansarme burgers actoren van hun situatie maken, geen slachtoffers. Dat is ook de reden waarom hun participatie cruciaal is in het gevoerde beleid, naast een krachtige coördinatie en mobilisatie van alle beleidsniveaus.

> Meer info

www.kbs-frb.be (rubriek Publicaties)

> Clara VAN REETH - Journaliste

DIGITALE TRANSFORMATIE: EEN TECHNISCHE EN VOORAL MENSELIJKE UITDAGING

Hoe staan de lokale overheden als openbare aankopers tegenover de digitalisering? De digitalisering biedt veel mogelijkheden maar gaat ook gepaard met nieuwe wettelijke verplichtingen. En er is ook nog de burger, want terwijl de digitalisering bij sommige burgers meer verwachtingen schept, zijn andere het slachtoffer van de digitale kloof. Er zijn dus heel wat uitdagingen, waarvan er afgelopen 15 oktober tijdens het colloquium van de WIG Overheidsopdrachten verschillende werden aangekaart.

In een context van grondige maatschappelijke veranderingen als gevolg van de digitalisering zijn zowel de openbare sector als de privésector genoopt om hun werkwijzen aan te passen. Welk standpunt kunnen de lokale overheden als openbare aankopers innemen tegenover de digitalisering? De bedoeling van het colloquium van 15 oktober was om een aantal antwoorden op deze vraag aan te reiken. En meer in het algemeen, om meer bekendheid te geven aan de digitalisering, die nog steeds op te veel weerstand en remmingen botst.

“Het is een ingewikkelde kwestie. Als **algemeen directeur van Brussel Plaatselijke Besturen** krijg ik de kans om de visies van onze lokale besturen op middellange termijn waar te nemen. Helaas is de digitaliseringskwestie duidelijk geen prioriteit in de visies waartoe men zich tijdens deze gemeentelijke legislatuur verbindt”, aldus **Rochdi Khabazi**.

Een positief en veelbelovend teken is echter dat het Brussels Gewest voortaan een minister heeft die belast is voor zowel Plaatselijke Besturen als Digitalisering (Bernard Clerfayt, DéFI). Voor Brussel Plaatselijke Besturen (BPB) is dit een gelegenheid om de beleidsmakers bewuster te maken van deze fundamentele uitdagingen. De algemeen directeur van BPB moedigt de verkozen politici openlijk aan om op de kar van de digitalisering te springen, of ze zouden wel eens “niet meer met hun omgeving kunnen communiceren. Het risico is namelijk groot dat we een systeem met twee snelheden zullen krijgen, waarbij gedigitaliseerde en niet-gedigitaliseerde lokale besturen naast elkaar bestaan.”

Synergieën creëren

Om bij de lokale besturen een transformatiedynamiek te stimuleren, zijn er heel wat inspiratiebronnen: “Op Brussels, Belgisch en Europees niveau zijn de problematieken vaak dezelfde. Zowat overal is dus wel inspiratie te vinden. Het is belangrijk om buiten de eigen gemeente te gaan kijken hoe het elders wordt aangepakt”, aldus **Rochdi Khabazi**.

Niettemin is de rol van openbare aankoper complex en wordt de taak er door de digitalisering niet op gemakkelijker. “Er is wereldwijd een versnelling aan de

gang; alles gaat alsmat sneller. De rol van aankoper, die als doel heeft om een duurzame oplossing te bieden voor de verwachtingen van de burgers, moet dus in verband worden gebracht met experts, want het is heel moeilijk om alleen te evolueren”, meent **Rochdi Khabazi**. Als laatste wil hij nog aandringen op één prioriteit, namelijk om geen enkele gemeente aan de zijlijn te laten staan in het kader van de digitale transformatie. “We kunnen niet anders dan onze krachten en middelen te bundelen en samen na te denken over problemen die in principe identiek zijn voor de verschillende politieke entiteiten.”

UITDAGINGEN VAN DE DIGITALE TRANSFORMATIE

Laten we beginnen met een stand van zaken: hoe ver staat de overheid momenteel op het gebied van digitalisering? De *Digital Economy and Society Index*, een index die de Europese Unie jaarlijks publiceert, geeft hiervan een beeld. Deze index is gebaseerd op vijf criteria – connectiviteit, menselijk kapitaal, internetgebruik, integratie van de digitale technologie en digitale administratie – en geeft aan dat België vrij goed scoort binnen Europa.

“Ons land zit bij de goede middenmoot. Maar wanneer we naar de situatie van de overheidsdiensten kijken, zakt onze positie”, aldus **Patrick Van Vooren, operationeel directeur van het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest (CIBG)**.

Om meer inzicht te krijgen in de onderliggende nuances van deze cijfers, wijst hij op een “paradox in het gebruik”. Want enerzijds geniet ons land 100 % breedbanddekking op het vlak van connectiviteit. Het gebruik van digitalisering, vooral voor bankdiensten en sociale netwerken, ligt eveneens hoog (respectievelijk 76 % en 82 %). En ook het percentage particulieren die toegang hebben tot het internet, is groot (86 % van de bevolking). Anderzijds **ligt het gebruiksperscentage van online overheidsdiensten met amper 50 % bijzonder laag**.

Op de achtergrond blijft de technologie er maar in sneltempo op vooruitgaan, wat een alsmat bredere waaier aan instrumenten oplevert. “Multi-device,

multi-channel, big data, smart services, data privacy ... we worden geconfronteerd met een veelheid aan instrumenten en kanalen die moeten worden beheerd. De technologieën evolueren voortdurend en gooien het landschap en onze activiteiten om", aldus **Patrick Van Vooren**.

Deze digitale transformatie wordt gedefinieerd als de overgang van een werking die gericht is op het interne en op de producten naar een werking die wordt gestuurd door de klanten en door hun behoeften en verwachtingen. Volgens de directeur van het CIBG "is de digitale transformatie dus geen doel op zich, maar een middel om modernere mentaliteiten en praktijken te integreren."

Verschillende niveaus van 'digitale maturiteit'

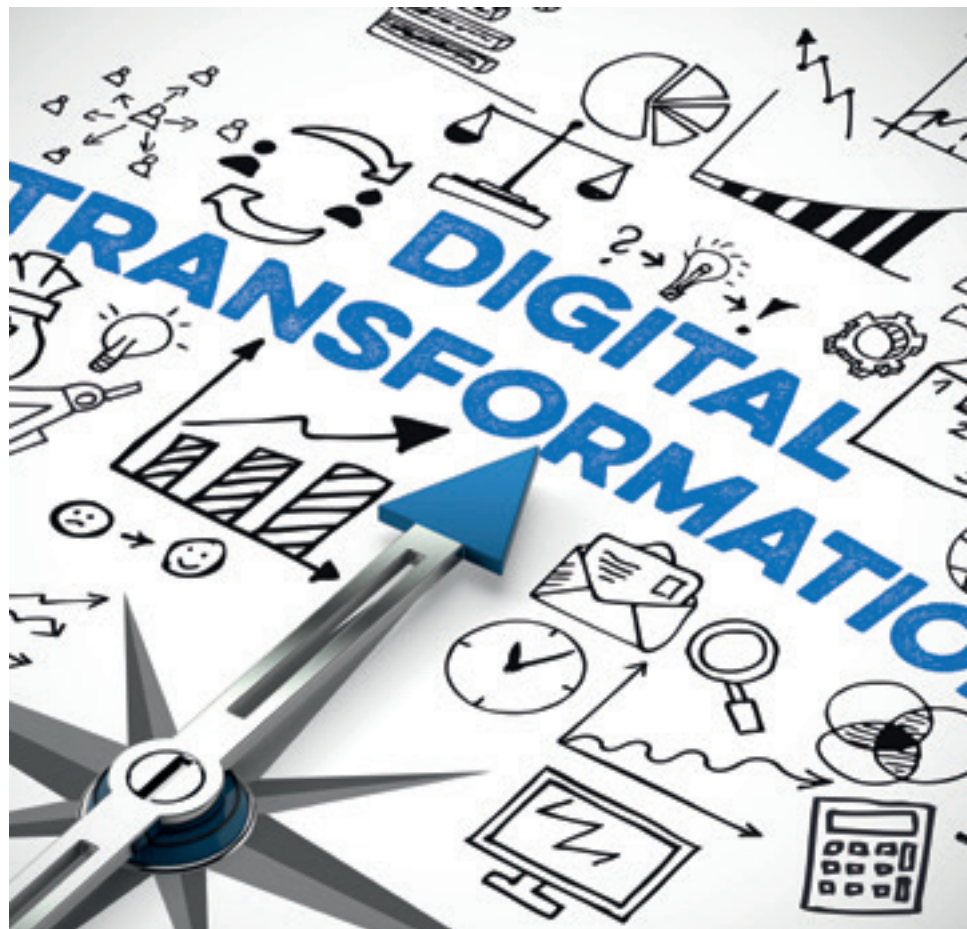
Deze transformatie is het resultaat van twee dynamieken. Enerzijds optimalisatie, m.a.w. om wat men voordien al deed nog beter te doen. En anderzijds transformatie: "Vanuit deze invalshoek vergeten we wat we weten en vragen we ons af welke diensten, die nog niet bestaan, de bevolking graag ter beschikking zou hebben en hoe digitale tools ons daarbij kunnen helpen." **De digitale wereld kan dus niet alleen de efficiëntie vergroten maar ook de creativiteit stimuleren.**

Een prachtig voorbeeld daarvan is "**Fix my street**". Met deze applicatie kan de burger problemen aan de openbare weg melden bij de bevoegde Brusselse instanties (Sibelga, MIVB, Brussel Mobiliteit, Net Brussel, ...). "Dat maakt deel uit van de 'transformatiedynamiek', want de dienst bestond vroeger niet en heeft de werkwijze van de instanties veranderd."

Om de burger beter te dienen, wordt de openbare sector dus aangemoedigd om op de kar van de digitalisering te springen door de verschillende 'maturiteitsmodellen' achtereenvolgens te valideren. "Dit concept werd ontwikkeld door adviesbureau Gartner en maakt het mogelijk om het digitaliseringstraject te analyseren dat organisaties in de openbare sector zouden moeten volgen om van een lage digitale maturiteit naar een hoge te gaan", aldus de directeur van het CIBG.

Concreet is aan e-government (online diensten) een laag niveau van digitale maturiteit gekoppeld. Aan de andere kant van het spectrum vinden we de "**Smart city**", een stad die gebruikmaakt van intelligente, data gebaseerde oplossingen om de levenskwaliteit van haar inwoners en bedrijven te verbeteren.

"Een overheidsdienst met een hoge digitale maturiteit integreert innovaties op een veel meer doorgedreven manier. **Zo'n dienst neemt er geen genoegen mee om gewoon te beantwoorden aan de vraag van de burger maar is proactief**", verduidelijkt **Patrick Van Vooren**. "Bijvoorbeeld wanneer het gemeentebestuur de burgers automatisch zou inlichten dat hun paspoort binnenkort vervalt en ze voorstelt om deze automatisch te vernieuwen. Ook bij de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning zouden de premies waarvan de burger gebruik kan maken automatisch naar de burger kunnen worden verstuurd." Volgens de directeur van het CIBG zou de overheid zelfs

een voorspellende houding kunnen aannemen, "bijvoorbeeld door te anticiperen op de gemeentelijke bevolkingsverschuivingen in de komende jaren om op basis van deze demografische prognoses de schoolinschrijvingen te beheren."

Enkele kernbegrippen

In 2017 heeft het CIBG een studie gevoerd naar de softwareprogramma's die in de gemeenten worden gebruikt. Daaruit bleek in het bijzonder dat er, naast informatica in de strikte zin van het woord, rekening moet worden gehouden met een aantal andere elementen wat de software bij de lokale besturen betreft:

Interoperabiliteit: "Om de burger diensten met toegevoegde waarde te verlenen, is het belangrijk dat de verschillende toepassingen met elkaar kunnen communiceren. Nu zijn die gecompartmenteerd. De boekhoudafdeling ondervindt bijvoorbeeld veel problemen om de gegevens op te halen van kinderdagverblijven, scholen, bibliotheken, enz. Deze interoperabiliteit is een niet te onderschatten technische uitdaging maar is noodzakelijk met het oog op digitalisering."

Semantiek: "Het is ook belangrijk dat de opgeslagen gegevens in de informatiesystemen onderling vergelijkbaar zijn qua betekenis. Met andere woorden, er is een semantische harmonisering nodig. Om een

voorbeeld te geven: op het vlak van armoede gebruiken de OCMW's de software Share, maar gegevensvergelijking tussen OCMW's onderling is nagenoeg onmogelijk omdat die gegevens niet op dezelfde manier gecodeerd zijn in alle gemeenten."

CRM: "In de privésector wordt heel veel gebruikgemaakt van Customer Relationship Management, of het beheer van de klantrelatie. En het heeft ook zijn nut in de openbare sector, want het geeft meer inzicht in de interacties tussen de burger en een organisatie. Net dankzij die kennis kunnen we de gebruiker betere diensten aanbieden. Hoewel het momenteel nog zeer moeilijk is om CRM in overheidsdiensten in te voeren, zou dit hen proactiever kunnen maken."

Change management: "De digitale transformatie is niet alleen een technisch probleem, maar ook een voornamelijk menselijke uitdaging. Men moet zich afvragen of de organisatie in staat is om de veranderingen te absorberen, om zich aan te passen. Dat is absoluut noodzakelijk wetende dat de druk vanuit de bevolking voor dergelijke diensten steeds groter zal worden."

ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING EN LOKALE BESTUREN: AANPAK, PROJECTEN EN REALISATIES

Hoewel de gemeente momenteel met de uitdagingen van de administratieve vereenvoudiging wordt geconfronteerd, heeft zij uiteraard ook nog altijd haar verplichtingen te vervullen om te beantwoorden aan de verwachtingen van de Brusselse burgers. Want "de gemeente is de overheid die het dichtst bij de burger staat", aldus **Boryana Vermeulen-Nikolova, hoofd van de studiedienst van Brulocalis**. "Hoewel de burgers de andere machtsniveaus (federale overheid, gewest ...) wel kennen, is het gemeentehuis voor hen nog altijd de eerste uitdrukking van de macht."

De gemeente is een openbare dienst. Het is dus van belang dat een 'business- en citizen-friendly' instantie met deze 'openbare' behoeften rekening kan houden en ze in concrete projecten kan omzetten. "De burger moet de uiteindelijke bestemming van alle transformatie- en digitaliseringsmaatregelen zijn", aldus de juriste. Deze doelstelling sluit aan op een soms dwingend wettelijk kader, want als openbare dienst moet **de gemeente volgens een aantal voornamelijk federale en Europese wetten en regelgevingen functioneren**.

Neem bijvoorbeeld de federale richtlijnen die de gemeenten opleggen om elektronische facturen te aanvaarden (zie verder). De gemeente kan op gewestelijk niveau verplichtingen krijgen, zoals het project voor de informatisering van de lokale besturen. Of de verplichtingen tot transparantie en goed bestuur, die de lokale besturen aan het eind van de vorige ambts-termijn werden opgelegd en op basis waarvan de gemeenten een aantal documenten op hun website moeten publiceren ...

Maar de gemeente kan ook eigen ambities hebben. Ze mag creëren en innoveren. "Denk bijvoorbeeld aan

Impact van de digitalisering op de drie beginselen van openbare dienst waaraan de gemeenten zich moeten houden:

- **Continuïteit:** "De gemeente moet de openingsuren van haar loketten aanpassen om toegankelijker te zijn. In het kader van de digitalisering kan de gemeente bijvoorbeeld de mogelijkheid bieden om afspraken online te maken. Een ander voorbeeld: de Databank voor de Akten van Burgerlijke Stand (DABS) is sinds juni 2019 gemoderniseerd en geautomatiseerd. Het is vanaf nu verplicht om digitale akten aan te maken die zijn gecodeerd in een gestandaardiseerde authentieke bron."
- **Gelijkheid:** "Dit beginsel wordt ook op de proef gesteld door de administratieve vereenvoudiging. De digitale transformatie moet immers rekening houden met de digitale kloof. Hoewel het gemeentehuis moet digitaliseren, moet zij haar diensten ook kunnen aanbieden aan de meest hulpbehoevenden die niet over een computer of eID-kaartlezer beschikken."
- **Veranderlijkheid:** "Met de open data omarmen de gemeenten dit veranderlijkheidsbeginsel volledig. Door openbare gegevens toegankelijk te maken, kunnen burgers die bijvoorbeeld een activiteit willen opstarten en in Brussel willen investeren voortaan een heleboel nuttige informatie verkrijgen."

Flucity, het platform dat de gemeente Etterbeek ontwikkelde en tevens een van de eerste projecten rond burgerparticipatie waar Brulocalis belangstelling voor had", aldus **Boryana Vermeulen-Nikolova**.

De WIG Administratieve Vereenvoudiging

Vier jaar geleden hebben **Easybrussels** en **Brulocalis** een werkgroep opgericht: de WIG Administratieve Vereenvoudiging. Zoals de naam het zegt, heeft deze WIG, die om de twee maanden samenkomt, als missie om de administratieve vereenvoudiging in Brussel te bevorderen. Het doel van de WIG is vooral om de mythe rond administratieve vereenvoudiging te ontcrachten en om de vele hardnekkige remmingen bij mensen weg te nemen. De negentien Brusselse gemeenten zijn vertegenwoordigd in de werkgroep.

"Brussel telt nu ook een tiental schepenen die bevoegd zijn voor administratieve vereenvoudiging.

Ontdek de nieuwe generatie EV's van Goupil op 13 en 14 februari op onze stand 6Bc9 op het Salon des Mandataires - Municipaila @ WEX.

GOUPIL-G2

Ontdek de meest compacte Goupil: de nieuwe G2.

De G2 die uitblinkt door zijn modern design, soepel rijgedrag en wendbaarheid, is gehomologeerd voor de openbare weg en mag tot 600 kg laden. Zijn Lithium-batterij garandeert een autonomie tot wel 100km. De G2 combineert licht gewicht met stijfheid door een alu-cabine gekoppeld aan een stalen buizenchassis. Door zijn ultra-compacte ontwerp geeft hij toegang tot de smalste wegen.

GOUPIL-G4

G4M en G4L: de referenties inzake compacte elektrische utilitaire voertuigen.

Zoekt u een utilitair, robuust, 100% elektrisch en performant voertuig? De G4 past zich aan uw vakgebied aan dankzij de vele beschikbare koetswerkversies en uitrustingen. Met zijn Lithium-batterijen biedt de Goupil G4 u een laadvermogen tot 1,2 ton, een sleepvermogen van 1,4 ton en één van de kortste draaicirkels op de markt (4 meter).

GOUPIL-G6

In Belgische première stellen we u de nieuwe G6 voor!

De G6, de nieuwste telg uit ons gamma, verzekert u prestaties van een hoog niveau in de categorie elektrische utilitaire voertuigen.

Trouw aan het DNA van het merk biedt de G6 meer dan 1 ton laadvermogen en een volume tot 9 m³. Aangepast aan ieder professioneel gebruik biedt de G6 plaats voor 3 personen en wordt hij aangeboden in verschillende versies.

Uw exclusieve invoerder > voor België.

driven by nature
electricdrive.be

info@electricdrive.be - www.electricdrive.be

GOUPIL

We zijn tevreden over de weerklank en het draagvlak van onze inspanningen in de politieke wereld", aldus het hoofd van de studiedienst van Brulocalis.

De voorbije drie jaar hebben Easybrussels, Brulocalis en de Brusselse gemeenten verschillende dossiers verwerkt:

- **Mijn Dossier en Irisbox:** Via de toepassing Mijn Dossier hebben de burgers nu toegang tot een twintigtal akten (uittreksel strafregister, uittreksel gezinssamenstelling, enz.). Bovendien kunnen zij ook via Irisbox (het e-loket van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) toegang krijgen tot deze akten.
- **eBox:** De federale regering is iets meer dan een jaar geleden gestart met de invoering van deze elektronische mailbox. De eBox is een centraal toegangspunt waar burgers hun officiële documenten digitaal en in alle veiligheid kunnen ontvangen, bewaren en beheeren. Sinds juni hebben verzendingen via de eBox dezelfde wettelijke bewijskracht als klassieke verzendingen op papier.
- **Open data:** Door voor open data te kiezen, moedigen de gemeenten en het Brussels Gewest aan tot creatie, investering en intellectuele creativiteit bij hun inwoners. Open data is ook een democratische tool om een aantal misverstanden met de burger te voorkomen doordat de gemeente direct de informatie deelt waarover zij beschikt.
- **Once Only:** Hierbij worden gegevens eenmalig verzameld. Samen met enkele proefgemeenten, waaronder de Stad Brussel, heeft Easybrussels

een inventaris gemaakt van de formulieren en de vaakst voorkomende verzoeken van burgers. Naar aanleiding van deze analyse van de formulieren die voor de gebruikers de meeste administratieve rompslomp meebrengen, zullen voorstellen tot maatregelen of herziening van de procedures worden geformuleerd in overeenstemming met dit Once Only-beginsel.

DEMATERIALIZATIE VAN OVERHEIDSOPDRACHTEN: WAT ZIJN DE WETTELIJKE VERPLICHTINGEN?

Het is de taak van **Easybrussels** om de gewestelijke en gemeentelijke besturen te begeleiden in het kader van projecten voor administratieve vereenvoudiging, met name elektronische facturering en online overheidsopdrachten. Het Brussels agentschap voor administratieve vereenvoudiging werkt ook samen met BECI (Brusselse Kamer van Koophandel) om bedrijven en kmo's te sensibiliseren voor online overheidsopdrachten.

Op het gebied van gedematerialiseerde overheidsopdrachten bestaan er sinds kort twee nieuwigheden: e-tendering en elektronische facturering.

Via de applicatie **e-Tendering** kunnen elektronische offertes worden beheerd. Op 1 december 2017 werd de applicatie opgenomen in de wet op de overheidsopdrachten. Sindsdien zijn de Brusselse gewestelijke entiteiten verplicht om de indiening van aanvragen tot deelneming en offertes op elektronische wijze toe te

staan voor opdrachten vanaf 30.000 euro excl. btw. **Sinds 1 januari 2020 geldt deze verplichting voor alle overheidsopdrachten**, vanaf de eerste euro.

Via de applicatie e-Tendering kunnen bedrijven hun offertes of aanvragen tot deelneming online indienen, er hun digitale bestanden (documentatie, offerteformulier en andere documenten) aan toevoegen en ten slotte elektronisch ondertekenen. De indieners weten meteen of hun offerte of aanvraag tot deelneming werd ontvangen en kunnen de ingediende documenten nog wijzigen zolang dit voor de uiterste termijn van indiening gebeurt.

Aankopers kunnen de offertes en aanvragen tot deelneming elektronisch openen op het platform en het systeem genereert automatisch een PV van opening dat online kan worden geraadpleegd.

Elektronische facturering

Nog niet zo heel lang geleden werd de elektronische facturering opgenomen in de wetgeving op de overheidsopdrachten. Sinds 1 april 2019 zijn de besturen verplicht om elektronisch verstuurd facturen te aanvaarden en te verwerken. Een elektronische factuur is een factuur die is opgesteld, verzonden en ontvangen in een gestructureerde elektronische vorm die de automatische en elektronische verwerking van de factuur mogelijk maakt. "Deze definitie sluit de facto de facturen uit die via mail in PDF-formaat worden verzonden, alsook ingescande facturen. De elektronische factuur heeft een specifiek XML-formaat", aldus **Brahim Ammar Khodja, projectleider bij Easybrussels**.

Elektronische facturering biedt verschillende voordelen: door te automatiseren en tussenstappen (afdrukken, post sorteren, de brief in ontvangst nemen, ...) weg te nemen, besparen zowel de verzender als de ontvanger tijd en geld. "Aangezien de factuur direct in het boekhoudsysteem van de klant aankomt, worden de betaaltermijnen korter. In Vlaanderen is het systeem al twee jaar verplicht en is de betaaltermijn tien dagen korter geworden", voegt Brahim Ammar Khodja er nog aan toe. Op financieel vlak zou het

bestuur, volgens een studie van de universiteit van Hasselt, meer dan vijf euro per factuur besparen.

Verplicht in Vlaanderen en binnenkort ook in Brussel?

Indmiddels kunnen 1.207 Belgische overheidsorganisaties elektronische facturen ontvangen. 96 daarvan zijn gevestigd in Brussel, namelijk alle negentien gemeenten en het grootste deel van de gewestelijke besturen en ION's.

Sommige organisaties gaan zelfs nog een stapje verder en verplichten de elektronische facturering. Dat is het geval bij alle gewestelijke besturen en organisaties in Vlaanderen naar aanleiding van een besluit van de Vlaamse regering in 2016. "In Brussel heeft het gemeentebestuur van Vorst zijn leveranciers laten weten dat het binnenkort enkel nog elektronische facturen zal aanvaarden", aldus de projectleider bij **Easybrussels**.

Om de besturen de mate van elektronische facturering te helpen maximaliseren, geeft het Brussels agentschap voor administratieve vereenvoudiging enkele tips:

- Intern *alle* diensten van het bestuur op de hoogte brengen. Een goede communicatie is essentieel.
- De opdrachtdocumenten aanpassen door bijvoorbeeld een standaardclausule op te nemen in de lastenboeken en bestelbonnen, waarin wordt gepreciseerd of elektronische facturering wordt aanvaard of verplicht is.
- Een strategie ontwikkelen voor het beheer van niet-elektronische facturen. De diensten moeten weigeringen goed kunnen beargumenteren en alternatieven kunnen aanreiken voor de technische operatoren.

> Meer info

www.easybrussels.brussels

www.cibg.brussels

LES UNIONS RAPPELLENT LEURS REVENDICATIONS AUX INFORMATEURS

Op 27 december 2019 hebben de drie Verenigingen van Steden en Gemeenten (Brulocalis, de UVCW en de VVSG) met de informateurs samengezeten over de eisen van de gemeenten, die allemaal opgenomen zijn in het federaal memorandum.

Op 27 december 2019 hebben de drie Verenigingen van Steden en Gemeenten (Brulocalis, de UVCW en de VVSG) samengezeten met informateurs Georges-Louis Bouchez en Joachim Coens.

Voor Brulocalis waren **Philippe Boiketé**, lid van het Bureau, en **Corinne François**, directrice van Brulocalis, aanwezig.

De Federatie van Brusselse OCMW's was op haar beurt vertegenwoordigd door de waarnemende secretarissen **Michel Denys** en **Rita Glineur**.

De eisen van de gemeenten in het **federaal memorandum** van de drie Verenigingen 'Kompas voor een partnerschap met lokale besturen' speelden een prominente rol tijdens de besprekingen.

In een constructieve geest herinnerden de drie Verenigingen de informateurs aan de absolute noodzaak van een federale regering die rekening houdt met het lokale niveau en die – ook via de verenigingen die de regering vertegenwoordigen – reëel en systematisch **overleg** met de lokale besturen pleegt voor alle federale beslissingen met betrekking tot materies die hen aanbelangen. In dat opzicht verklaarden de informateurs tijdens de besprekingen dat ze de werking van de Adviesraad van burgemeesters willen aanpassen en het overleg beter willen organiseren. De Verenigingen benadrukten ook de nood aan **budgettaire neutraliteit** voor de lokale besturen in het kader van federale beslissingen die hen aanbelangen en vroegen om de garantie van **doeltreffende fiscale voorwaarden**.

Zonder op alle eisen van het memorandum terug te komen, herinneren we eraan dat de Verenigingen ook van de toekomstige federale regering verwachten dat die tussenkomt in de financiering van de pensioenen – zoals die dat in alle andere Belgische pensioenstelsels doet

– en in die van de **politie**, met name door de zogenaamde KUL-norm bij te werken.

De OCMW's benadrukten de toename van **armoedegerelateerde** problemen en verdedigden drie eisen: een individualisering van de rechten, een toereikende structurele financiering en de betaling van 90 % van het leefloon, alsook de verhoging van de laagste uitkeringen.

Sindsdien, en in afwachting van de nota van 13 januari, hebben de informateurs een werknota met beleidslijnen rond vijf prioritaire thema's opgesteld:

- fiscaliteit en begroting
- werkgelegenheid
- sociaal beleid
- klimaat en mobiliteit
- veiligheid, justitie en migratie

MOBILITEIT EN VERKEERSVEILIGHEID: VERGADERING MET MINISTER ELKE VAN DEN BRANDT

Op 2 december mocht Brulocalis **Elke Van den Brandt**, Brussels minister bevoegd voor **Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid**, ontvangen voor een gesprek met de Brusselse gemeenten.

Alle negentien gemeenten tekenden present voor deze vergadering rond mobiliteit en verkeersveiligheid, die als doel had kennis te maken met de minister en een eerste, open rondvraag te houden over de gemeentelijke en gewestelijke prioriteiten op dit vlak.

Tijdens de Q&A van twee uur hebben de minister en de schepenen diverse onderwerpen aangekaart, zoals de toekomstige 'Stad 30', de evaluatie van het parkeerbeleid, de aanstaande opstart van de Brusselse Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid en de uitbreiding van de ring.

Uit het gesprek kwam duidelijk naar voren dat er voldoende middelen ten dienste van het gewestelijke en gemeentelijke mobiliteitsbeleid

moeten worden gesteld om van Brussel een rustig gewest te maken waar het aangenaam wonen is.

Na afloop waren alle deelnemers tevreden over de uitwisselingen en werd voorgesteld om in 2020 nog zo'n vergadering te organiseren.

Meer info vindt u in het artikel op pagina 24 van deze Nieuwsbrief.

BRULOCALIS PUBLICEERT NIEUWE BRULOCAFICHES!

De studiedienst van Brulocalis heeft nieuwe Brulocafiches opgesteld en bijgewerkt om u te ondersteunen in het kader van uw werk en onderzoek in uw gemeente. We hebben niet alleen de inhoud van de fiches geactualiseerd, maar ook de layout herbekeken om ze toegankelijker en aantrekkelijker te maken.

De fiches draaien rond verschillende thema's, onderverdeeld in zeven hoofdstukken, om u beter te helpen omgaan met situaties waarmee u te maken kunt krijgen. U vindt er met name fiches over gemeentebelastingen en -heffingen, de besluiten van de burgemeester, de publicaties van het bestuur, de werking van de gemeenteorganen, de bevoegdheden van de burgemeester, leefomgeving en huisvesting.

Wij publiceren deze fiches bewust in elektronische vorm. Zo hebt u snel en direct toegang tot de informatie en kunnen wij updates sneller doorvoeren.

U kunt de fiches raadplegen via www.brulocalis.brussels (rubriek Publicaties).

Onze studiedienst blijft beschikbaar om meer inlichtingen te geven of om specifieke vragen te beantwoorden.

> Sofia DOUIEB – Journaliste

HANDLEIDING VOOR BURGERPARTICIPATIE OP LOKAAL NIVEAU

Ter afsluiting van de Europese Week van de Lokale Democratie (EWLD) organiseerden Brulocalis en Arnaud Pinxteren, schepen van Burgerparticipatie van de Stad Brussel, op vrijdagvoormiddag 6 december een ontmoetings-, uitwisselings- en vormings sessie met als titel 'Burgerparticipatie: van goesting naar praktijk'. Twee experts lieten de verkozenen en de gemeenteambtenaren die aan de sessie deelnamen en die de burgers meer bij de beleidsvorming wilden betrekken, inzien dat het gebruik van instrumenten voor burgerparticipatie, zoals loting en collectieve intelligentie, niet willekeurig kan gebeuren maar de naleving van een specifiek kader vereist. Een poging tot handleiding.

“Wereldprimeur: in het Brussels Parlement zullen burgers zetelen die door loting zijn aangewezen.” Amper enkele dagen voor de bijeenkomst van 6 december verscheen dit nieuwtje in de pers. Er zullen commissies worden opgericht voor overleg tussen verkozenen en doorsneeburgers over belangrijke langetermijnkwesties zoals het klimaat. Op lokaler niveau worden ook initiatieven rond burgerparticipatie van diverse omvang georganiseerd, maar die leveren niet altijd overtuigende resultaten op. Om hier iets aan

te doen en de gemeenten efficiëntere tools aan te reiken, nodigde Brulocalis voor deze uitwisselings- en vormings sessie twee experts uit: **Florence Leroy**, onafhankelijke experte in participatieve methodologie en strategie, en **Dimitri Lemaire**, directeur van Particitz, een instelling die innoverende instrumenten voor interactie tussen politici en burgers ontwikkelt.

CONCEPT MET VARIABELE GEOMETRIE

Aan het begin van zijn presentatie benadrukte **Dimitri Lemaire** dat burgerparticipatie, m.a.w. de actieve deelname van burgers aan een besluitvormingsproces, zich op verschillende niveaus kan situeren op een “participatieladder”. Met het oog op de transparantie en toegankelijkheid moet iedere gemeente zich hier vrij nauwkeurig op situeren voordat ze een samenwerking met de burger opzet. Het laagste niveau is **niet-participatie** (manipulatie of decoratieve participatie). Vervolgens heb je wat concreet valt onder **burgerparticipatie** (symbolische participatie, informeren, raadplegen, samenwerken en delegeren). Tot slot heb je een zeldzaam geval: **totale controle van de burger** over een beslissing.

VOOR GOEDE BURGERPARTICIPATIE HEB JE NODIG ...

Wanneer het type burgerparticipatie goed vastgelegd en duidelijk is voor iedereen, kan er **ruimte voor dialoog** ontstaan met **diverse** burgers, die vaak willekeurig (door loting) worden gekozen binnen de bevolking. Rond de gesprekstafel kunnen geleidelijk aan adviezen gezamenlijk worden opgebouwd door middel van tools zoals **collectieve intelligentie** of door inbreng van een **facilitator** (neutrale link tussen de betrokken partijen) en een **expert** die de burgers meer informatie kan geven over het gespreksonderwerp. Maar alvorens dergelijke beraadslagingen op te starten, moet men rekening houden met de volgende twee aandachtspunten:

- Het is absoluut noodzakelijk om het verzoek tot burgerparticipatie met een duidelijke reden te omkleden. Het **'waarom'** is een cruciale vraag die men zich moet stellen voordat het besluitvormingsproces wordt opgestart.
- Ook **opvolging** is heel belangrijk. Als de burgers niet op de hoogte worden gesteld van het verloop of het resultaat van het project, zullen ze het vertrouwen verliezen en niet meer gemotiveerd zijn.

NIET ALTIJD DE JUISTE KEUZE

Op de vraag *'Is burgerparticipatie altijd de juiste keuze?'* antwoordt **Florence Leroy**, onafhankelijke experte in participatieve methodologie en strategie, categoriek: *"Ook al is het strikt noodzakelijk en zelfs vanzelfsprekend om de burger te betrekken, toch moet burgerparticipatie uiteraard niet tegen elke prijs worden toegepast. Burgerparticipatie moet gerechtvaardigd zijn."* Om na te gaan of burgerparticipatie gegrond is, moet men zich eerst en vooral afvragen waarom het wenselijk is om de burgers te betrekken bij een beslissing. Om het project toe te lichten? Om hun instemming met het project te verkrijgen? Om het te verbeteren? Om het te valideren? Het is dus belangrijk om de mate van participatie die aan de burgers wordt toegekend goed te situeren op de bovengenoemde participatieladder en te beslissen over de precieze bewegingsruimte die hen zal worden gegeven. De gemeente kan beslissen om ze in gelijk welke fase bij het project te betrekken, maar het is belangrijk te weten dat hoe vroeger de burgers bij een beslissingsproces worden betrokken, hoe meer bewegingsruimte zij zullen hebben.

Vervolgens moet er worden stilgestaan bij praktische vragen omtrent budget, beschikbare tijd en beschikbaar personeel, de projectverantwoordelijke, enz.

Tot slot moet men zich uiteraard ook de vraag stellen naar het 'hoe'. Zullen de burgers zich moeten verplaatsen (fysieke aanwezigheid) of zullen ze online kunnen participeren? Welke instrumenten worden aangewend (loting, collectieve intelligentie, bericht ...)?

LOTING ALS EEN VAN DE INSTRUMENTEN

Loting kan naast andere instrumenten worden gebruikt en heeft het voordeel dat doorsneeburgers – die normaal gezien niet de gewoonte hebben om zich te engageren – te laten participeren, waarbij een zekere diversiteit wordt gegarandeerd in een korte tijdsspanne (vier tot zes weken). In België wordt het vaakst gebruikgemaakt van gestratificeerde loting, omdat dit snel, nauwkeurig en vrij goedkoop is.

- Op basis van het rijksregister van de gemeente of, wat niet zo vaak voorkomt, op basis van commerciële gegevens worden mensen uit alle bevolkingslagen willekeurig geselecteerd volgens diverse, vooraf vastgelegde criteria (man of vrouw, Nederlands- of Franstalig, wijken, enz.). Als er 30 inwoners zouden moeten komen overleggen, moeten op zijn minst 2.400 personen uit het rijksregister worden geëxtraheerd.

- Naar de geselecteerde inwoners wordt een brief op hun naam en ondertekend door de overheid

verstuurd (kostenpost van 1 euro per brief). De brief moet inclusief (toegankelijk taalgebruik) en engagerend (*"ieder genomen besluit wordt concreet gemaakt"*) zijn om zoveel mogelijk positieve antwoorden te krijgen, vooral van laaggeschoolden *"die het moeilijkst te mobiliseren zijn"*.

- Vervolgens moet er gedurende minstens twee weken na ontvangst van de brief een telefoonnummer bereikbaar zijn zodat de burgers een antwoord kunnen krijgen op al hun vragen. Daarnaast moet ook het online inschrijvingsformulier inclusief en vlot terug te vinden zijn op een website (kostenpost van 1.000 euro), waarop praktische informatie over de burgerparticipatie vermeld staat.
- Dan is het tijd voor de loting van de inwoners die het formulier hebben ingevuld en die geïnteresseerd zijn om deel te nemen. Voor ieder criterium of stratum extraheert een algoritme de enkele personen die effectief zullen deelnemen aan het overleg.

- Laatste stap: de participatie per brief bevestigen of ontkrachten. De positieve of negatieve verklaring moet duidelijk en steeds inclusief zijn, zodat de 'afgevoerd' personen niet denken dat hun inspanningen voor niets waren. Ten slotte moet er worden gedacht aan plaatsvervangers in geval van terugtrekking.

FOCUS OP SUCCESSEN EN MISLUKKINGEN

Tijdens de sessie hebben de aanwezige gemeentebtenaren enkele voorbeelden van positieve en minder positieve ervaringen met burgerparticipatie aangehaald.

- **Anderlecht:** participatiecoördinatrice **Aurore Moerman** vertelde over de poging van haar gemeente om burgers te laten deelnemen aan beslissingen met betrekking tot de netheid. De betrokken partijen waren enerzijds de schepen, wiens grootste bekommernis de zichtbaarheid van zijn actie en de desbetreffende communicatie was, en anderzijds **Net Brussel**, dat zich meer bezighield met de operationele kant en de reële situatie ter plaatse (bv. waar gaan we de glasbollen plaatsen?). De nogal uiteenlopende visies hebben voor onduidelijkheid gezorgd over wat er van de burgers werd verwacht. De vraag van het 'waarom' werd niet beantwoord en de burgerparticipatie heeft dus geen overtuigende resultaten opgeleverd. Volgens Aurore Moerman is deze mislukte poging ook toe te schrijven aan het feit dat *"de participatiecultuur nog niet vast geworteld is in België, zowel aan de zijde van de politici, die*

te snel willen gaan, als aan de zijde van de burgers, die wel willen participeren op voorwaarde dat het niet te veel van hun tijd in beslag neemt ..."

- **Evere:** de gemeente en de MIVB hebben aan de wijkraden de beslissing toebedeeld om een keuze te maken uit drie nieuwe trajecten voor een specifieke buslijn. De nieuwe bussen zijn namelijk te lang voor de oude route. De burgerparticipatie was vrij groot, maar het probleem hier was dat er nadien niet werd gecommuniceerd over het verdere verloop. Er was geen opvolging. De burgers vinden het jammer dat hen niet is meegedeeld dat een van de trajecten was goedgekeurd voor een testperiode van een jaar. Die testperiode wordt beschouwd als veel te lang.
- **Sint-Gillis:** in de gemeente is er een duidelijke bereidheid om meer belang te hechten aan burgerparticipatie. Daarom wordt er binnenkort een permanente burgerraad opgericht, en dit om twee redenen: om burgers en politici dicht bij elkaar te brengen en om tegemoet te komen aan een aantal eisen die tot nu toe over het hoofd werden gezien.

In de categorie van de succesvolle beslissingen die zijn genomen door beraadslagingen, biedt Ierland bijvoorbeeld een interessante aanpak. Eerste voorbeeld: de abortuskwestie. Experts hebben bij om de tien huizen aangebeld om de mening van de mensen te weten en hen voor te stellen om deel te nemen aan beraadslagingen over dit onderwerp. Na verschillende weken van overleg werd een referendum georganiseerd, waarbij 60 % van de stemmen positief was (voor een participatie van 60 %). Tweede voorbeeld: het homohuwelijk. Rond deze kwestie werd een gemengd panel samengesteld, waarvan de beraadslagingen tot een aanpassing van de wetgeving hebben geleid.

"Laten we onze goede praktijkvoorbeelden uitwisselen om onze expertise uit te breiden"

Om de burgerparticipatie te vergroten en ervoor te zorgen dat die overtuigende resultaten oplevert, is het volgens de schepen van Burgerparticipatie van de **Stad Brussel** belangrijk *"dat de gemeenten goede (of slechte) praktijkvoorbeelden en ervaringen met burgerparticipatie onderling uitwisselen zodat iedere gemeente de expertise van de andere gemeenten kan benutten"*. Voor hem is het betrekken van de burger bij politieke beslissingen niet gewoon maar een trend maar een noodzaak om komaf te maken met argwaan en een gebrek aan vertrouwen. *"Maar er is soms een zekere weerstand bij de overheid, want het is niet altijd eenvoudig om transparant te zijn en te durven toegeven dat men niet voor alles een oplossing heeft."* Blijft het feit dat de burgerparticipatie moet passen in een welbepaald kader en aansluiten op een werkwijze die heel nauwkeurig moet worden gevolgd in alle fasen van het project. Enkel door deze aanbevelingen strikt te volgen, zal de totaalaanpak werken.

BEPERKINGEN EN KRITIEK

Uiteraard is niet iedereen het eens met het principe. Enkele van de kritische uitlatingen in de pers en ook tijdens de sessie op 6 december zijn: *“Het is even complex als de democratie en weinig revolutionair.”* (prof. politieke wetenschappen aan de UCL), *“Dat dient tot niet veel, de verkozenen hebben toch het laatste woord.”* (MR), *“De participatie zal louter adviezen van de burgers opleveren.”* (PTB), *“De instrumentale rede zal kunnen prevaleren boven de gedachteswisselingen.”*, *“De loting is niet-egalitair (nieuwe geselecteerde elite) en apolitiek (gebrek aan vertegenwoordiging van de partijen).”* (G. Grandjean van het Institut de la Décision Publique), *“De vertegenwoordiging kan niet volledig effectief zijn. Is dat dan voldoende democratisch?”* (Thierry Mercken van perspective.brussels/Gewest) ...

Op al dit scepticisme hebben **Florence Leroy** en **Dimitri Lemaire** zonder onderscheid geantwoord: *“Burgerparticipatie dient niet om ons te vertegenwoordigen maar om te streven naar een zekere diversiteit van mensen met zeer uiteenlopende ervaringen. Doorgaans leidt dit tot bijzonder interessante gedachteswisselingen, waarbij het woord bijna nooit wordt gemonopoliseerd. De wil is er dus om verandering in de zaak te brengen en de burgers eindelijk een echte stem te geven. Wat de loting betreft, die moet uiteraard deel uitmaken van een combinatie van oplossingen en worden gebruikt als aanvulling op andere instrumenten.”*

EEN WOORDJE OVER DE EWLD

Deze sessie, die erop gericht was om *“over te gaan van willen naar doen”* op het gebied van burgerparticipatie, sloot in feite de initiatieven af die door verschillende actoren in het land werden georganiseerd in het kader van de Europese Week van de Lokale Democratie (EWLD). De bedoeling van al deze initiatieven was om *“de burgerparticipatie te versterken”* en *“actief burgerschap te bevorderen”*.

Het thema van deze twaalfde editie van de EWLD was **“Lokale democratie: vertrouwensgebieden”**. **Bryony Rudkin**, lid van de delegatie van het Verenigd Koninkrijk in het Congres van de Raad van Europa en thematisch woordvoester voor de EWLD, kwam speciaal naar de sessie om erover te praten. Eerst en vooral wilde ze nog eens toelichten wat de EWLD precies is: *“Een jaarlijks Europees evenement tijdens hetwelk de lokale besturen van de EU-lidstaten en van andere landen (47 landen in totaal) gelijktijdig openbare activiteiten en initiatieven organiseren om burgers te ontmoeten en te betrekken rond thema's van gemeentelijk belang.”* In 2019 stonden 220 evenementen op het online platform van de EWLD. Zo konden andere lokale besturen in een oogopslag nagaan hoe het thema elders wordt aangepakt. Zoals Bryony Rudkin benadrukte, biedt dit platform de mogelijkheid om vernieuwende ideeën uit te dragen, goede praktijkvoorbeelden te delen en een netwerk met andere Europese lokale besturen te vormen. En om af te sluiten: *“We moeten een tandje bij zetten en grotere ambities nastreven.”*

Voor meer informatie:

Lees het artikel over burgerparticipatie in Nieuwsbrief 115 (p. 24-28) voor meer informatie over twee verenigingen die participatieve processen opzetten: Stichting voor Toekomstige Generaties en 21 solutions.

Raadpleeg de website van de EWLD: www.congress-eldw.eu/fr/

De lokale democratie volgens Bryony Rudkin, lid van de delegatie van het Verenigd Koninkrijk in het Congres van de Raad van Europa en thematisch woordvoester voor de EWLD.

- Hoe kunnen we lokale democratie definiëren?

Voor bepaalde thematieken draagt de staat de beslissingsbevoegdheid over naar de lokale overheid. Aan deze procedure kan iedereen bijdragen: ouderen, jongeren, gehandicapten, vreemdelingen ... Iedereen heeft een stem.

- Wat is de visie van de Europese Raad hieromtrent?

Ik denk dat democratie in de eerste plaats om transparantie draait. Het kan

nooit werken op basis van fake news of manipulatie door de overheid. Als we de mensen vragen om een beslissing te nemen en we echt willen dat ze hun mening geven over de gestelde kwestie, dan moet de intentie eerlijk en oprecht zijn.

- Waarom de keuze voor 'Lokale democratie: vertrouwensgebieden' als thema voor editie 2019?

In Europa en overal ter wereld zijn er problemen met populisme. Het volk heeft vaak het gevoel dat het wordt uitgesloten van de macht en dat er niet naar de mensen wordt geluisterd. Het is dus absoluut noodzakelijk om ervoor te zorgen dat iedereen zijn zegje kan doen en dat het volk eindelijk het woord krijgt.

DIGITALISERING: EEN KRACHTIGE MOTOR VOOR SOCIALE INCLUSIE

In december 2018 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering een nota over digitale inclusie van de Staatssecretaris voor Digitalisering goedgekeurd.

De nota voorziet in een actieplan 2018-2022 voor digitale inclusie, met de volgende belangrijkste doelstellingen:

- efficiënte en meetbare maatregelen nemen in de strijd tegen digitale inclusie;
- overleg organiseren tussen de verschillende actoren die actief zijn op het gebied van digitale inclusie;
- met de burgers in het algemeen en met de doelgroep in het bijzonder beter communiceren over deze problematiek en de ingezette middelen.

In deze context werden op 25 oktober 2019 de OCR-labels overhandigd in aanwezigheid van **minister Bernard Clerfayt, die bevoegd is voor Plaatselijke Besturen en Digitalisering**. Het CIBG moedigt de politieke mandatarissen duidelijk aan om zich meer in te zetten voor deze digitale evolutie. Deze onvermijdelijke ontwikkeling dreigt namelijk uit te monden in een systeem met twee snelheden: diegenen die op de trein springen en diegenen die op het perron blijven staan. Het doel is klaarblijkelijk om deze digitale kloof te beperken en te dichten.

Met de film "Ik kom van een andere planeet" van **Yves Dorme** herinnert de Koning Boudewijnstichting eraan dat een deel van de bevolking de digitale trein dreigt te missen. 39 % van de Belgische burgers heeft geen of beperkte digitale basisvaardigheden. Volgens de Ligue des Familles zouden 800.000 mensen het internet niet gebruiken. De meest kwetsbare zijn bepaalde bevolkingsgroepen, zoals eenoudergezinnen, daklozen, gepensioneerden en vijftigplussers, werklozen, jongeren die worden ingeschakeld, migranten, ...

Maar de technologische context laat ons geen keuze meer. Iedere dag komen er meer tools bij en de technologieën gooien onze dagelijkse activiteiten om. **Digitalisering is uiteraard geen doel op zich maar een middel om nieuwe verwachtingen en praktijken te kunnen integreren.** Deze digitalisering kan de gemeentediensten efficiënter maken, maar tegelijk moet ervoor worden gezorgd dat de meerderheid van de burgers toegang heeft tot deze digitale evolutie.

Het is dus belangrijk om de 'digitale helpers' te versterken zodra essentiële diensten gedematerialiseerd zijn (elektronische administratie, schoolinschrijvingen, ziekenfondsen, ...). Bepaalde burgers zullen over de noodzakelijke autonomie beschikken en daar de voordelen op het gebied van efficiëntie, snelheid en gemak van ondervinden. Maar voor niet-autonome kwetsbare burgers is het van cruciaal belang dat er sociale diensten, verenigingen en digitale helpers worden voorzien voor de begeleiding van personen die regelmatige ondersteuning wensen.

IN WELK OPZICHT KAN DE OPRICHTING VAN EEN OPENBARE COMPUTERRUIMTE (OCR) HELPEN?

Een OCR is een ruimte waar informaticamateriaal ter beschikking wordt gesteld van de burger. De bedoeling is om een nabijheidsstructuur te creëren die voor iedereen toegankelijk is. In een gemoedelijke sfeer van

behulpzaamheid en verantwoordelijkheid biedt een OCR toegang tot en opleidingen in informatica, het internet en de digitale cultuur aan.

In 2019 lanceerde het Brussels Gewest het label 'door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest erkende OCR'. Dit label is een garantie voor kwaliteit en erkenning van de OCR's die aan bepaalde criteria voldoen: aantal openingsuren, aantal opleidingsuren, aanwezigheid van een gekwalificeerde begeleider en geschikte apparatuur. De OCR's die over het label beschikken, zijn toegankelijk voor het grote publiek.

Een OCR is dus een openbare ruimte zonder winsttoegmerk die een openbaar programma voor de toegang tot, opleiding in en begeleiding bij informatie- en communicatietechnologieën aanbiedt.

Op zijn eigen, zelfstandige ritme leert de burger er, met de hulp van trainers, hoe hij een computer moet gebruiken of op het Internet moet surfen. Afhankelijk van het door de gemeente uitgewerkte programma kan de burger er – doorgaans gratis – informaticales volgen of zijn kennis uitdiepen.

De OCR-dienst van het CIBG bestaat erin om deze openbare ruimten (school, gemeentelokaal, enz.) uit te rusten met **informaticamateriaal**: computers, laptops, software, schermen, printers, interactieve projectoren, enz. Er wordt gebruikgemaakt van opensourcesoftware om een vlotte en vrije toegang te garanderen. Het CIBG verzorgt voor een periode van vier jaar ook het **onderhoud** van dit materiaal met het oog op de continuïteit van de informaticadiensten. Het Brussels Gewest heeft erop toegezien dat iedere gemeente een openbare computerruimte heeft.

OCR IN SINT-JOOST-TEN-NODE

De Brusselse OCR's en het CIBG zijn de rechterarm van onze openbare diensten in de strijd tegen de digitale kloof, vooral in de gemeenten. In Sint-Joost-ten-Node werken we nauw samen met het CIBG om de diensten van de gemeente te digitaliseren, en dat is geen lichte taak. Dankzij de nieuwe IT-infrastructuur kunnen vele gemeentelijke departementen de digitale hulpmiddelen die voornamelijk door het CIBG zijn ontwikkeld nu efficiënt gebruiken.

LIJST VAN DE OCR'S IN HET BRUSSELS GEWEST DIE OVER HET LABEL BESCHIKKEN (SITUATIE EIND 2019)

- Informaticacentrum Brusurf
- OCR van de vzw Action et recherche culturelles (ARC)
- OCR van de Bibliothèque des Riches Claires
- OCR - Bravo
- Mobiele openbare computerruimte (MOCR)
- OCR van de Bibliotheek van Laken
- Wijkpartenariaat - De Schakel
- OCR 1030
- Atelier du Web – OCR van Sint-Gillis
- Open Atelier 110
- Open Atelier 110
- Study Kids Support vzw (SKS)
- Koekeltech - OCR van Koekelberg
- Cultureel Centrum van Evere – L'Entrelac
- Openbare computerruimte van de vzw Forest Quartier Santé (FQS)
- OCR Ukkel
- Wolu Cyber Cité - Cyber van Wolubilis
- OCR Sapiens

60 jaar Advies, Ontwerp en Productie

- 'Queens Award' prijswinnaar voor internationale handel 2019
- Professioneel gereedschap voor verzamelen van afval
- Wereldwijde partners in de strijd tegen zwerfafval
- Adviesbureau voor zwerfafval

10% korting

bij de eerste bestelling; code TU20

Helping Hand Environmental

www.HHEnvironmental.co.uk

Voor uw professionele gereedschap bel **+441531635678**
of emailen naar **sales@helpinghand.co.uk**

Helping Hand Environmental

HH a division of The Helping Hand Company

"Neem bijvoorbeeld IRISbox voor de gemeentelijke administratie of Nova voor de stedenbouwkundige en milieuvergunningen. Je kan nu heel eenvoudig via het internet je kinderen inschrijven in een kinderdagverblijf of school – ook via IRISbox – of ze inschrijven voor de schoolmaaltijden. Problemen die verband houden met werkzaamheden aan de openbare weg of de openbare nethed kunnen bovendien voortaan worden gemeld via Fix My Street. En dat is nog niet alles! We moeten erover waken dat we niemand links laten liggen en vermijden dat de digitale kloof nog groter wordt. En daarbij spelen de OCR's een uiterst belangrijke rol!"

OCR IN SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE

De cyberspace in Wolubilis is van maandag tot zaterdag vrij toegankelijk van 13.00 uur tot 18.30 uur. Men kan er gratis gebruikmaken van vijftien computers, die verbonden zijn met het internet en waarop kantoorsoftware geïnstalleerd is. Daarnaast worden er het hele jaar door regelmatig in de voormiddag opleidingen georganiseerd.

De burger kan er onder andere leren hoe hij met een computer of tablet, het internet en de programma's Word en Excel moet werken, en zelfs hoe hij digitale foto's kan beheeren en bewerken of een website kan maken.

In de loop van dit jaar organiseert WoluCyber opnieuw een reeks conferenties over onderwerpen uit de actualiteit en diverse digitale thema's.

EEN KWALITEITSLABEL VOOR OCR'S

Tijdens een speciale ceremonie die het CIBG op 25 oktober organiseerde, kregen de bovenstaande organisaties het label 'door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest erkende OCR'. Dit label wordt toegekend op basis van verschillende kwaliteitscriteria: openingsuren, opleidingssessies voor de klanten, aanwezigheid van IT-materiaal, opleidingsmogelijkheden voor de begeleiders, enz. In eerste instantie werd een 'OCR-handvest' met duidelijke akkoorden opgesteld, dat door het Brussels Gewest en de kandidaten is ondertekend. Hier vindt u de lijst van de organisaties die het OCR-label kregen.

> Meer info

Een lijst van alle actieve OCR's in het Brussels Gewest is eveneens terug te vinden op de website van het Collectif des Acteurs Bruxellois de l'Accessibilité Numérique (Brusselse Actoren voor Digitale Geletterdheid): www.caban.be.

Meer informatie over het gewestelijk beleid inzake digitale inclusie vindt u op <https://smartcity.brussels/digitale-inclusie>

Meer informatie over de lijst van de OCR's die over het OCR-label beschikken, vindt u op https://be.brussels/gratis-brussel/informatica/espaces-publics-numeriques?set_language=nl

> Elke VAN DEN BRANDT – Minister voor Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid

EEN AMBITIEUS GEWESTELIJK MOBILITEITS- EN VERKEERSVEILIGHEIDSBELEID

Aan het begin van deze legislatuur wilden we meer weten over de prioriteiten van de nieuwe minister voor Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid, Elke Van den Brandt. Die prioriteiten hebben immers een rechtstreekse invloed op onze gemeenten, die op hun beurt ook hun steentje zullen moeten bijdragen. Bovendien heeft Brulocalis begin december een bijeenkomst georganiseerd tussen de schepenen voor Mobiliteit en de minister om deze kwesties – die het hele Brusselse Gewest aanbelangen – te bespreken. In het volgende nummer van de Gids van de Mobiliteit en de Verkeersveiligheid wordt hierover een artikel gepubliceerd. De mobiliteit en verkeersveiligheid verbeteren is duidelijk een van de belangrijkste aandachtspunten van deze legislatuur.

> Elke Van den Brandt - Minister voor de mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid

MOBILITEIT STAAT CENTRAAL IN HET TRANSITIEBELEID

Het Brussels Gewest staat voor enorme uitdagingen op het vlak van luchtkwaliteit, verkeersveiligheid en klimaat. De slechte luchtkwaliteit in ons land veroorzaakt jaarlijks duizenden vroegtijdige sterfgevallen. Kinderen die minder dan 500 meter van een vervuilde verkeerstras opgroeien, hebben minder goed ontwikkelde longen. Dat is ronduit onaanvaardbaar! Het verkeer veroorzaakt nog altijd te veel slachtoffers op de rijbaan, op het fietspad en zelfs op het voetpad. We moeten er dan ook samen een prioriteit van maken om het aantal sterfgevallen en gewonden terug te dringen. En uiteraard is dat ook economisch noodzakelijk. In Europa spant Brussel de kroon op het vlak van files, die ons land jaarlijks 8 miljard euro kosten. En tot slot staat het welzijn van ieder van ons op het spel, want niets bezorgt de Belg meer stress dan in de file staan. We kunnen geen vijf jaar meer wachten om pendelaars, bezoekers en Brusselaars een betere levenskwaliteit te bieden.

Zoals bevestigd in het klimaatplan dat op 24 oktober door de gewestregering werd goedgekeurd, moet mobiliteit centraal staan in het transitiebeleid. Mobiliteit is dan ook de kern van het beleid van deze regering, en mag niet langer worden beschouwd als een in te dijen probleem, maar als een bron van oplossingen. Investeren in alternatieven voor de eigen auto zal gunstig zijn voor onze economie en voor het welzijn van alle Brusselaars. Door mobiliteit als vertrekpunt te nemen in ons beleid rond ruimtelijke ordening bouwen we aan een vlotter bereikbare, rechtvaardigere, groenere en gezelligere stad. Om deze ambitieuze doelstellingen rond klimaat, mobiliteit en levenskwaliteit te bereiken, hebben we de negentien gemeenten nodig. We willen echt hand in hand met hen samenwerken.

Zoals u weet, zijn er gesprekken en overleg in die richting gevoerd met de gemeenten, de inwoners, de gebruikers van het stedelijke weefsel en alle partijen die betrokken zijn bij de mobiliteit, in een lang proces

van gezamenlijke beleidsopbouw. Dit heeft uiteindelijk geleid tot het mobiliteitsplan **Good Move**. Dat werd vorige maand voorgelegd ter openbaar onderzoek en door 79% van de respondenten goedgekeurd. Nu zullen wij het in samenwerking met de gemeenten zeer snel in zijn definitieve versie ten uitvoer kunnen leggen. Het doel is om verspreid over de stad rustige en veilige wijken te creëren met meer bomen en minder doorgaand verkeer (een daling van 34%), met een snelheidslimiet aangepast aan het lokale leven. Deze zogenaamde ‘verblijfsmazen’, waar de openbare ruimte en recreatieve activiteiten worden opgewaarderd, zullen met elkaar in verbinding staan via intermodale assen met een vlotte doorstroming.

Ik was deze maand dan ook bijzonder verheugd om de eerste aanbesteding voor subsidies aan gemeenten uit te schrijven voor de vijf eerste ‘mazen’ van het Brussels Gewest. Tien jaar lang zullen zo vijf wijken per jaar rustiger worden gemaakt. We gaan over tot actie, met als resultaat dat binnen afzienbare tijd vijftig wijken opnieuw worden ingericht rond hun inwoners en gebruikers.

EEN MOBILITEITSBELEID DAT ACTIEVE VERVOERSWIJZEN STIMULEERT

In Brussel is de stedelijke omgeving nog al te vaak ontworpen om auto's zo snel mogelijk van punt A naar punt B te brengen. We moeten afstappen van zo'n stadsplanning rond Koning Auto en een resoluut mensgerichte benadering kiezen. Twee op de drie verplaatsingen in het Brussels Gewest bedragen minder dan 5 km, dus zijn actieve vervoerswijzen een gezond en efficiënt alternatief voor de vele verkeersopstoppingen.

Sinds 2000 neemt het modale aandeel van de **fiets** elk jaar met 13% toe. Mensen nemen niet alleen de fiets omdat die geen uitlaatgassen uitstoot, maar ook om vlotter op hun bestemming te raken en omdat het leven in de stad zo veel gezelliger is. Om fietsen

nog aantrekkelijker te maken, is het noodzakelijk om te werken aan zowel de werkelijke veiligheid als het gepercipieerde veiligheidsgevoel van alle huidige en toekomstige fietsers. Opdat de fiets voor zoveel mogelijk mensen een oplossing kan zijn, blijven we het fietspadennet in de stad uitbreiden, zodat gezinnen en ook minder sportieve mensen zich veilig kunnen verplaatsen. Het is immers zonde als iemand de fiets niet meer zou nemen omdat een deel van de route niet veilig is. Langs de grote gewestwegen en brede wegen zullen we systematisch afgescheiden fietsinfrastructuur voorzien. Onze prioriteit wordt het beveiligen van alle fietsroutes op het primaire netwerk (FietsPlus - FietsGEN), zoals de lanen van de Kleine Ring, en het versterken van het secundaire netwerk (FietsConfort). En voor wie in een appartement woont, blijven we ook inzetten op meer beveiligde fietsenstallingen.

Te voet gaan is de belangrijkste verplaatsingswijze in Brussel – en ook zeer bevorderlijk voor het welzijn – en dus zullen we ook het comfort van de voetganger verbeteren door grote voetgangersboulevards, meer groen en meer ontmoetingsplaatsen aan te leggen. **De heraanleg van de Elsensessteenweg is een mooi voorbeeld van hoe een wijk kan worden opgebouwd rond de voetganger**, met minder doorgaand autoverkeer, veel meer wandel- en fietsverkeer, en met stedelijke ontwikkelingen die resoluut gericht zijn op de mens. In enkele maanden tijd waren binnen de ‘verblijfsmaas’ van Elsene alle gebruikers, handelaren, klanten, voorbijgangers en bewoners ervan overtuigd dat het tijd is voor de Brusselaars om zich de openbare ruimte opnieuw toe te eigenen, voor een betere levenskwaliteit voor iedereen. Wij zullen er zijn voor de gemeenten die deze weg willen inslaan.

Voetgangersveiligheid is hierbij uiteraard essentieel. Daarom nemen we met voorrang de zwarte knooppunten inzake verkeersveiligheid onder handen, door de gevaarlijkste kruispunten opnieuw in te richten. Tijdens de vorige legislatuur werden dertig gebieden aangewezen als ongevalsgevoelige zones, zogenaamde ZACA's. Daarvan heeft de vorige regering er acht weggewerkt. De huidige regering heeft sinds de zomer al drie extra zones aangepakt. Het is absoluut noodzakelijk dat we ze allemaal heraanleggen voor het einde van de legislatuur. Om dit sneller en efficiënter te laten verlopen, is er een ‘microprojectteam’ opgericht binnen Brussel Mobiliteit. Dit team is beschikbaar voor tijdelijke inrichtingen of wegverbeteringen die geen grote aanpassingen vergen, en staat ten dienste van de gemeenten, die er dus gerust een beroep op kunnen doen. Daarnaast bieden wij de gemeenten subsidies om kleine werkzaamheden ter verbetering van de verkeersveiligheid uit te voeren (bijvoorbeeld aan scholen, in schoolstraten, of in ZACA's binnen de gemeente). Voor 2020 is er een nieuwe oproep tot het indienen van projecten gelanceerd.

Snelheid mag dan niet de hoofdoorzaak van elk ongeval zijn, maar vormt wel altijd een verzwarende factor. Daarom roepen we vanaf 2021 het project Brussel Stad 30 in het leven, om in de statistieken het tijt te doen keren. Waarom 30 km/u? Het is heel simpel: als een auto tegen 50 km/u een voetganger raakt, is er ongeveer 80% kans dat die voetganger sterft. Als

diezelfde auto 30 rijdt, is er 80% kans dat de voetganger het overleeft. Zo zijn er in Engeland bijvoorbeeld 72 zones 30 onderzocht, en daar is het aantal ongevallen met zwaargewonden met maar liefst 67% gedaald. Dat is toch de moeite waard, niet? Maar er is nog veel werk aan de winkel! Daarom lanceren we in januari de Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid. We hebben dan dertig weken de tijd om de zone 30 op te starten. We zullen alle betrokken actoren – gemeenten, politiezones, verenigingen in het veld en burgers – samenbrengen en ze vragen wat ze concreet nodig hebben om van Stad 30 een succes te maken. Samen kunnen we van Brussel een stad zonder verkeersdoden en zelfs zonder zwaargewonden maken.

Met **Stad 30** doen de Brusselaars dubbel hun voordeel: de stad wordt niet alleen veiliger, maar ook gezelliger. Want Stad 30 zal ook voor meer rust en stilte zorgen. Door de snelheid van 50 naar 30 km/u te verlagen, vermindert ook het geluid met 3 à 4 decibel, wat overeenkomt met een halvering van het verkeersslawaai op een gemiddelde weg. Door de beperking van het doorgaand verkeer, dankzij de ‘mazen’ van Good Move, en een lagere maximumsnelheid voor auto's streven we bovendien naar 18% minder luchtvervuiling. Dat is wat Gent heeft bereikt met het circulatieplan. Samen gaan wij het minstens even goed doen!

Parkeren is een heet hangijzer voor de gemeenten, maar het is eigenlijk een heel paradoxale kwestie. Zo zijn er in Brussel 940.000 parkeerplaatsen, waarvan 265.000 langs de openbare weg, wat betekent dat er bijna dubbel zoveel mogelijkheid tot straatparkeren is als in heel Parijs. Toch vechten de automobilisten voor een parkeerplaatsje langs de straat, en dat terwijl de meeste van de parkeergarages in het gewest onderbenut zijn. Bovendien is geweten dat **Brusselse gezinnen met een auto er gemiddeld amper 35 minuten per dag gebruik van maken**. De rest van de dag, dus 97,9% van de tijd, staat die auto onbenut geparkeerd, en dan nog meestal in de openbare ruimte. We willen deze paradoxen wegwerken en mensen aanmoedigen om buiten de openbare ruimte te parkeren. **Om dat voor elkaar te krijgen, hebben we een intelligent en eenduidig parkeerbeleid nodig**. Al negen Brusselse gemeenten hebben het beheer van hun parkeerplaatsen toevertrouwd aan het Gewestelijk Parkeeragentschap parking.brussels, wat uitstekend nieuws is. Wij willen samenwerken met de tien andere om een samenhangend beleid te voeren dat parkeren buiten de openbare ruimte aantrekkelijker maakt dan straatparkeren. We willen meer partnerschappen organiseren om voor omwonenden in het weekend en 's avonds meer parkeerplaatsen ter beschikking te stellen in kelder verdiepingen van bedrijfsgebouwen, scholen en supermarkten. Daarvoor hebben we de gemeenten nodig. De nieuwe technologieën in het kader van Maas (Mobility as a Service) zullen ons helpen om deze uitwisselingen mogelijk te maken en gebruikers in staat te stellen om gemakkelijk een vrije parkeerplek te vinden. Steeds minder Brusselse gezinnen hebben een eigen auto, en in plaats daarvan doen ze steeds vaker aan autodelen. Dat is de richting die we uit moeten.

Eén Cambio-voertuig volstaat voor twintig gezinnen. Bedenk dan eens hoeveel ruimte, die momenteel wordt ingepalmd door individuele parkeerplaatsen, er kan worden teruggegeven aan de Brusselaars. Dat is dan ook precies wat we willen doen: de openbare ruimte teruggeven aan de Brusselaars onder de vorm van meer terrassen, parken en fietspaden. In deze nieuwe rustige ruimte zullen meer mensen wandelen, fietsen, met elkaar praten op de pleinen, en er zullen meer kinderen buiten spelen.

MEER INVESTERINGEN IN HET OPENBAAR VERVOER

Als alternatief voor de personenwagen **kijken we uiteraard naar het openbaar vervoer. We moeten alles in het werk stellen om dat zo dichtbij, zo frequent rijdend en zo comfortabel mogelijk te maken.** Daarom heeft het Brussels Gewest er ondanks alle budgettaire problemen voor gekozen om massaal te blijven investeren in mobiliteit en in het openbaar vervoer. Het doel: meer metro's, trams en bussen, minder vervuiling en minder files, om zo de kwaliteit van het leven in de stad te verbeteren.

We moeten anticiperen en inspelen op de behoeften om de mobiliteit van morgen vorm te geven. Concreet betekent dit dat we de komende jaren het Busplan verder zullen uitvoeren, wat zal leiden tot nieuwe lijnen, betere verbindingen, 30% meer capaciteit en een hogere frequentie.

We streven naar een participatieve dynamiek met de omwonenden en belanghebbenden, met name voor de nieuwe tramlijn naar Thurn & Taxis en Neder-Over-Heembeek. Het merendeel van de oude tramsporen wordt vervangen, wat vaak gepaard zal gaan met de volledige heraanleg van de weg, van gevel tot gevel.

De metrolijnen zullen geleidelijk aan worden gemoderniseerd, zowel wat de metrostellen als de infrastructuur betreft. Tussen Brussel-Zuid, de binnenstad en het noorden van het gewest is de maximale capaciteit van de trams nu bereikt. De Noord-Zuidas wordt dan ook omgevormd tot een metrolijn. De tunnel wordt ruim 4 km verder doorgetrokken tot aan station Bordet, nog voorbij Brussel-Noord. Er komen zeven nieuwe metrostations en het Albertstation wordt omgevormd tot een volwaardig overstapstation.

Sommige gemeenten zijn nog altijd slecht bereikbaar met het openbaar vervoer en het zal tijd vergen om dat op te lossen. We vragen hen om geduld te hebben en samen met ons een dicht en efficiënt stedelijk netwerk op te bouwen van Ukkel tot Ganshoren, van Sint-Lambrechts-Woluwe tot Anderlecht. Samen zullen we de mobiliteit van morgen vormgeven.

TECHNOLOGIE TEN DIENSTE VAN INTERMODALITEIT: MAAS

Nog al te vaak komen de verschillende vervoerswijzen in de stad met elkaar in botsing. Zulke conflicten zijn eigenlijk niet meer van deze tijd, maar dankzij technologie zullen we de intermodale transitie kunnen maken. Fietzers, voetgangers, automobilisten en het openbaar vervoer moeten elk hun legitieme plaats krijgen in de openbare ruimte. Om ze allemaal met elkaar te verzoenen en op elkaar af te stemmen, moeten we onze straten slimmer maken. En om het voor iedereen makkelijker te maken om verschillende vervoerswijzen te gebruiken, zullen we ook de ontwikkeling ondersteunen van technologieën die het uiteenlopende mobiliteitsaanbod centraliseren: MIVB, NMBS, TEC, De Lijn, auto's, fietsen, deelsteps, deelauto's, carpooling, gedeelde parkeerplaatsen, enzovoort.

Wij zullen het nodige kader creëren voor de ontwikkeling van MaaS-applicaties (Mobility as a Service) met één login en één betalingssysteem voor alle vormen van mobiliteit, zodat iedereen vlot kan switchen tussen verschillende vervoerswijzen. Zo kan elk van ons kiezen – niet dogmatisch, maar praktisch – wat er die dag het beste past bij de situatie, naargelang de route, het tijdstip, het weer, of we al dan niet met kinderen op stap zijn ... of zelfs als onze schoenen knellen. Om alle vervoerswijzen op elkaar af te stemmen, moeten we onze straten slimmer maken.

Studies tonen aan dat er met 20% minder automobilisten helemaal geen files meer zouden zijn.

De komende vijf jaar moeten we actie ondernemen om alternatieven aan te reiken aan mensen die de auto vandaag als enige optie zien. Die alternatieven zullen niet elke dag en misschien niet voor iedereen werken, maar in elk geval voor de 20 procent die voldoende zullen zijn om het fileleed in Brussel weg te nemen.

Samen zullen we bouwen aan gezelligere wijken voor bewoners en gebruikers van de openbare ruimte. We zullen het openbaar vervoer verder blijven ontwikkelen. We zullen ervoor zorgen dat fiets- en wandelnetwerken veilig zijn. En we zullen werken aan een betere doorstroming van het autoverkeer. Dit wordt een kantelmoment voor het hele gewest. We zullen de negentien gemeenten nodig hebben om aan een vlot bereikbare en gezellige stad te bouwen. Wij hopen dat we daarvoor constructief kunnen samenwerken.

Omdat **onze cohesie** bijdraagt aan **ieders welzijn...**

Omdat wij de partner zijn die complementaire disciplines verenigt en waakt over gezondheid en veiligheid op het werk.

- **Gezondheidstoezicht**
- **Veilig aan het werk**
- **Psychosociale aspecten**
- **Leadership, management**

...verandert **spmt arista** van naam en wordt:

Samen, omdat welzijn belangrijk is

Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk

Bischoffsheimlaan 1-8 • 1000 Brussel • T. +32 (0)2 533 74 11 • info@cohezio.be • www.cohezio.be

VERENIGING IN ACTIE

KINDERARMOEDE IN BRUSSEL BESTRIJDEN. WAT KAN IK ALS MANDATARIS DOEN?

Wat kunnen de lokale verkozenen, de burgemeesters, schepenen en OCMW-voorzitters concreet op het touw zetten om kinderarmoede te bestrijden? Over welke hefboomen beschikken de lokale verantwoordelijken? Hoe kunnen zij weten wat 'werkt' en wat nog beter kan om zo accuraat mogelijk te beantwoorden aan de behoeften van deze kinderen en hun gezin?

Om op die vragen te beantwoorden, heeft de Koning Boudewijnstichting samen met Brulocalis en de Federatie van OCMW's een interessant colloquium georganiseerd met een aantal Brusselse lokale mandatarissen die actief zijn op het gebied van jonge kinderen en armoedebestrijding.

Tijdens deze studievoormiddag hebben twee sprekers die zich met deze problematiek bezighouden, namelijk Anne-Catherine GUIO en prof. Willy LAHAYE, de resultaten van hun recentste studies voorgesteld en toegelicht welke acties de gemeenten kunnen ondernemen in de strijd tegen kinderarmoede. Ook werden vijf inspirerende Brusselse praktijken uiteengezet en werd van de gelegenheid gebruikgemaakt om deze te bespreken met de lokale verantwoordelijken

van deze praktijken en om tips uit te wisselen met collega's tijdens thematische workshops.

Meer informatie vindt u terug in het artikel op pagina 6 van dit nummer.

> Marcel VERMEULEN - Gemeentesecretaris te Anderlecht

ANDERLECHT NEEMT EEN TRANSVERSAAL STRATEGISCH PLAN AAN

“Wanneer het gemeentebestuur zich een meerderheidsprogramma toe-eigent”

Het gemeentebestuur van Anderlecht wil een pionier zijn op dit gebied en zet zijn doorlopende verbeteringsproces voort door een transversaal strategisch plan voor de legislatuur 2018-2024 aan te nemen. Strategisch beheer en planning vormen een echte meerwaarde voor overheidsdiensten die niet langer “blindelings” willen varen.

Met het oog op de integratie van deze instrumenten in een zo vroeg mogelijk stadium van het proces, heeft het gemeentebestuur van Anderlecht de wetswijziging aangegrepen om zich aan de nieuwe mandatarissen voor te stellen via een nota die door het directiecomité is opgesteld en tijdens de eerste vergadering van het college werd voorgelegd. Als eerste stap in dit proces heeft dit interne document het directiecomité in staat gesteld een strategische meerjarenaanpak op te starten.

De kans werd aangegrepen en het meerderheidsakkoord, zoals dat door het college van burgemeester en schepenen in vergadering van januari 2019 aan de gemeenteraad werd voorgelegd, is deels in lijn met de oriëntaties en projecten die binnen de administratie zelf aan de gang zijn. Deze eerste stap heeft dus het idee van de invoering van een transversaal strategisch plan als een gedeelde beheersmethode tussen de administratie en het college tot stand gebracht.

Wie met de lokale overheden vertrouwd is, heeft de afkorting TSP vast al gehoord. Geïnstitutioniseerd op Waals niveau, eerst met enkele pilootgemeenten en vervolgens verplicht voor alle lokale overheden in het zuiden van het land, is het instrument nu goed bekend bij Waalse directeurs, directiecomités en mandatarissen. Ook Vlaanderen stond niet stil want met het decreet van 25 juni 2010 werd ook de “Beleids- en beheerscyclus” voor Vlaamse gemeenten verplicht.

Hoe zit het met Brussel? Hoewel er geen tekst bestaat die officieel de invoering van TSP's voor de 19 gemeenten concretiseert, werden al verschillende initiatieven gelanceerd. Zo hebben sommige OCMW's en sommige gemeenten of departementen al een eigen TSP. Een van de bekendste is het plan van het departement Openbaar Onderwijs van de Stad Brussel. Ook omzendbrieven over de driejarenplannen en begrotingen brengen TSP's tot stand en de GSOB werd eind 2018 belast met een project voor het uitbouwen van een IT-tool voor het beheer van een portefeuille van projecten.

Het transversaal strategisch plan is bedoeld als bestuursinstrument met een meerjarig karakter aangezien het de hele legislatuur bestrijkt; het kan echter halverwege de looptijd worden herzien. Zijn rol bestaat erin de strategische doelstellingen van de beleidsagenda te operationaliseren en dus is het van nature een levend document.

Het belang voor de administratie ligt in het feit dat zij betekenis geeft aan het optreden van elk departement, in samenhang met een algemene strategie, om het transversale beheer ten dienste van de burger te bevorderen, maar ook om de verschillende actoren

van de administratie verantwoordelijk te maken. Het heeft "reporting" als doel aangezien het een effectievere controle mogelijk maakt op het gebied van de evaluatie van het overheidsbeleid en het projectbeheer.

Welke methode werd gebruikt? Na kennis te hebben genomen van het meerderheidsakkoord, is het Anderlechtse directiecomité tussen januari en juni 2019 verschillende keren bijeengekomen, met als hoogtepunt een volledige werkdag, bijgestaan door een gespecialiseerde facilitator, om het project tot een goed einde te brengen.

Deze oefening was nodig om het directiecomité in staat te stellen zich de verschillende projecten eigen te maken die door de meerderheid werden voorgesteld. Deze dag heeft het mogelijk gemaakt om de administratieve rode draad te vinden die uit het meerderheidsakkoord op drie actieterrains naar voren komt:

- openbare ruimte,
- maatschappelijke noden,
- de performantie van de administratie,

rond 5 krachtlijnen:

- op het terrein, dagelijks of via doorlopende inspanningen;
- door vandaag in actie te schieten, bedenken we samen het Anderlecht van morgen;
- door in te zetten op participatie en toegankelijkheid voor alle Anderlechtenaren;
- door in te zetten op duurzame ontwikkeling;
- door aan governance te doen met respect voor de regels en normen.

Ook het bijzonder belangrijke communicatieuw van het proces mocht niet over het hoofd worden gezien. Dit gebeurde via de verspreiding van een verklarende brochure voor het publiek en de gemeenteraadsleden, en een presentatie aan de gemeenteraad met het oog op de goedkeuring ervan tijdens de vergadering van oktober 2019.

Het is nu weer aan het directiecomité om dit TSP toe te passen op projecten. Als een echte katalysator voor de modernisering van het lokale bestuur moet het TSP nu beginnen met zijn implementatiefase en zijn plaats vinden tussen de verschillende governance tools, hetzij in de opdrachtbrieven van de directies, hetzij in de permanente evaluatieprocessen, waardoor de bestaande samenwerkingsdynamiek tussen het college en het directiecomité wordt versterkt!

> Meer info

www.anderlecht.be/nl/transversaal-strategisch-plan

> Davide LANZILLOTTI – Adviseur Europese Projecten

INTEGRATIE VAN MIGRANTEN: SCHAARBEEK WIJST ANDERE EUROPESE GEMEENTEN DE WEG

Van november 2017 tot oktober 2019 coördineerde het Huis van de Vrouw in Schaarbeek het project Europese Integratietalen (EIT) dat door het programma Erasmus+ wordt gefinancierd. BRULOCALIS had een gesprek met projectcoördinator Julie Wauters.

Mevrouw Wauters, hoe bent u bekend geraakt met deze financieringsmogelijkheid?

Euro-Idea, een partner-vzw die actief is op het gebied van volwassenenonderwijs, sprak ons aan over deze mogelijkheid in het kader van het programma Erasmus+. Euro-Idea had in het verleden al Europese subsidies gekregen maar wilde voor dit type project een gemeentelijke structuur zoals die van ons erbij betrekken.

Kunt u ons wat meer vertellen over het EIT-project?

Het project Europese Integratietalen (EIT) heeft het aanleren van talen herbekeken met het oog op de integratie van migranten. We hebben leermethoden uitgetest die rekening houden met de doelstellingen en de gebruiksdoeleinden van deze doelgroep volgens de aanpak van het concept 'Frans als integratietaal' in Frankrijk.

Kunt u ons de voornaamste stappen van het project toelichten?

We hebben eerst de theorie vastgelegd en de instrumenten geïdentificeerd. Daarna hebben we in de drie landen van het project (België, Frankrijk en Italië) sociolinguïstische workshops georganiseerd. En tot slot hebben we het MOOC-platform (merci d'explicitier) opgericht voor afstandsonderwijs.

Welke methode hebt u toegepast?

Eerst en vooral moest er lesmateriaal worden samengesteld voor de ontwikkeling van taalkundige vaardigheden op drie niveaus: het dagelijkse leven, het burgerleven en het levensproject. We kozen voor de psycho-fonologische aanpak (PFA) en de transculturele biografie als leerinstrumenten. De PFA bestaat in het gebruik van gefilterde geluidssporen: het filteren van geluiden stimuleert het luisteren door het oor te laten rusten en vervolgens te activeren. Bij de transculturele biografie gaan we uit van de knowhow van de doelgroep en benutten we die. Dat geeft de deelnemers vertrouwen en stimuleert het aanleren van de taal.

Werd dit getest tijdens de sociolinguïstische workshops?

Inderdaad. Bij het Huis van de Vrouw hebben we veertig workshops rond het thema koken en tekenen georganiseerd, waarbij we deze methoden hebben toegepast. De doelgroep bestond uit vrouwen van zeer uiteenlopende afkomst: Afghaans, Syrisch, Canadees, Spaans, Servisch, Marokkaans en Chinees. Dankzij de geteste methoden konden de deelnemers hun woordenschat uitbreiden over voeding, prijzen, gewichten, enz. Uitgaande van de voorstelling van hun oorspronkelijke thuis konden ze zich door te tekenen beter uitdrukken en de interactie aangaan met andere personen van Belgische of buitenlandse origine. Dit alles stimuleert de integratie uiteraard.

Waarom een project op Europees niveau?

Eerst en vooral omdat de integratie van migranten een Europese kwestie is, en het leek ons logisch om met andere EU-landen samen te werken. Maar ook door de knowhow van onze partners en de doelgroepen die ze konden opnemen in het project (jongeren, gevangenen en anderen). En tot slot, aangezien we een klein team van drie mensen zijn, zijn we transnationale samenwerkingen gewend, ook al konden we vóór dit project niet terugvallen op een uitgebreide ervaring met Europese subsidies.

Kunt u ons wat meer vertellen over de partners? Hoe werden die geselecteerd?

Euro-Idea is een Brusselse vzw die projecten rond volwassenenonderwijs uitvoert. Ecrimed is een

opleidingscentrum in Parijs dat gespecialiseerd is in het aanleren van Frans. ARSAP is een opleidingscentrum voor werkzoekenden in het Italiaanse Pordenone. KlyoLab ten slotte is een vereniging uit Verona die gespecialiseerd is in de digitalisering van leermethoden zoals Audio-Psycho-Fonologie.

We vonden deze partners deels via het internet en deels via een Italiaanse contactpersoon bij Euro-Idea.

Hoe is de procedure voor de kandidaatstelling verlopen? Was dit een uitdaging voor een kleine structuur als het Huis van de Vrouw? Hebt u het project alleen of met een andere organisatie opgezet?

We hadden inderdaad minstens twee werkweken, verspreid over twee maanden, nodig om het kandidaatsdossier samen te stellen. De ondersteuning van Euro-Idea kwam heel goed van pas gezien de ervaring van de vzw op dit vlak. Maar ook de andere partners hebben hun visie gegeven en ons geholpen. Uiteindelijk hebben we de universiteit van Siena geraadpleegd voor een extern advies.

Hebt u problemen ondervonden bij de opzet en het beheer van het project?

De administratie was absoluut het zwaarste aspect van dit project. Coördinator zijn betekent soms ook achter de partners aan hollen, zeker zijn dat iedereen alles heeft begrepen, maar al bij al is een Europees project zeer verrijkend!

Wat zijn de succesfactoren van uw project?

Wat de EU charmeerde, waren ongetwijfeld de vernieuwende aanpak, de complementariteit van de partners in het consortium en de differentiatie van de doelgroep in de verschillende betrokken landen. Ik denk ook dat het MOOC-platform een belangrijke rol heeft gespeeld doordat het vlot toegankelijk en gratis is en anderen de kans biedt om een opleiding op afstand te volgen. EIT is een duurzaam, toegankelijk, herhaalbaar en inclusief project in meerdere talen!

Welke kosten werden met de Europese subsidie gefinancierd?

Het budget voor het beheer en de uitvoering van het project, de transnationale meetings, de intellectuele productie en de uiteindelijke verspreiding werden door Europa gefinancierd.

Wat is de rol van de politiek in het kader van dit project?

De schepen van Schaarbeek en het voltallige college hebben ons gedurende het hele proces gesteund. We hebben het geluk in een gemeente te zitten die altijd al veel belang heeft gehecht aan integratie en sociale cohesie.

Wat zijn de belangrijkste resultaten van het EIT-project?

Dankzij het project kunnen we eenzame vrouwen begeleiden die er nood aan hebben om in contact te worden gebracht met andere migranten en inwoners in de gemeente. EIT is zonder twijfel een project dat het samenleven bevordert, want het laat mensen die anders niet zouden deelnemen aan het gemeentelieven niet aan hun lot over. Het neemt hinderpalen weg zodat die mensen zich kunnen ontplooiën. De vrouwen die aan het project hebben deelgenomen, vinden de voorgestelde activiteiten zo leuk dat ze nog altijd iedere donderdag bij ons komen! EIT is een project dat ten dienste staat van de burger, dat voortbouwt op de inspanningen van de gemeente op het vlak van integratie en dat een heel sterke symboliek heeft. Uiteindelijk heeft dit project ons gemotiveerd om meer bezig te zijn met de kwestie van het burgerschap en bij te dragen aan andere Europese projecten.

Laatste vraag: welke tips zou u andere gemeenten geven?

We raden aan om faciliterende procedures te hanteren op het gebied van budget, administratie, enz. Dat is absoluut noodzakelijk om Europese projecten 'stressvrij' tot een goed einde te brengen. + ajouter d'autres conclusions et précisions ...

> Contactpersoon:

Daive Lanzillotti - Adviseur Europese Projecten

> Mevlüt AKGÜNGÖR - Attaché Dienst R-MOB en restbevoegdheden Iriscare
Stéphanie LANGE - Attachée Dienst R-MOB en restbevoegdheden Iriscare

DE VEILIGHEID VAN BRUSSELSE KINDEREN ALS PRIORITEIT VOOR IRISCARE

Sinds 1 juni 2019 moeten kinderopvangvoorzieningen in Brussel verplicht een vergunning hebben om hun activiteiten uit te oefenen. Naar aanleiding van de zesde staatshervorming staat Iriscare in voor de controle van de toepassing van de ordonnantie en de afgifte van vergunningen voor bicommunautaire kinderopvang in Brussel. In september 2019 vonden de eerste inspecties plaats.

In 2015 overleed de kleine Malaika, die amper tien maanden oud was, in een kinderdagverblijf in Sint-Agatha-Berchem. Het kinderdagverblijf was niet erkend door Kind & Gezin (Agentschap Opgroei en regie). Wegens een ander incident werd de erkenning van de opvangvoorziening in 2007 namelijk niet verlengd. Deze situatie bracht een rechtsvacuüm aan het licht, want ondanks het feit dat het kinderdagverblijf geen vergunning had, bleef het toch open. Destijds verleenden alleen de Franse en Vlaamse Gemeenschap een vergunning en was er geen maatregel voor niet-erkende kinderdagverblijven. *“Om dit rechtsvacuüm te verhelpen, besloot het Brussels Parlement een nieuwe ordonnantie goed te keuren tot regeling van de kinderopvang in het Brussels Gewest. Er moest een wettelijk kader komen op basis waarvan kinderopvangvoorzieningen zonder vergunning konden worden gesloten”*, aldus Mevlüt Akgüngör, expert bij de instelling van openbaar nut Iriscare. Op grond van de ordonnantie moeten alle Brusselse opvangvoorzieningen verplicht een vergunning hebben om kinderen op te vangen. De ordonnantie legt alle organisatoren van kinderopvang in het tweetalige Brussels Gewest op om over een vergunning te beschikken op het ogenblik dat de opvangvoorziening haar activiteiten aanvangt en zolang er kinderen worden opgevangen. Aangezien de beroepsmatige opvang van kinderen jonger dan drie jaar buiten het familiaal verband en tegen betaling als kinderopvang wordt beschouwd, heeft deze ordonnantie betrekking op zowel kinderdagverblijven als onthaalouders.

SUCCESVOLLE SAMENWERKING

Naar aanleiding van de zesde staatshervorming is Iriscare bevoegd voor de bicommunautaire kinderopvang in Brussel. De ordonnantie tot regeling van de kinderopvang is op 1 juni 2019 in werking getreden. Sindsdien is Iriscare dus belast met de controle van de meldingen voor niet-vergunde kinderopvang maar ook met de afgifte van de vergunningen.

Om deze opdracht zo goed mogelijk uit te voeren, werd een samenwerkingsakkoord gesloten om de uitwisseling van informatie tussen de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap omtrent niet-vergunde kinderopvang te organiseren en de samenwerking tussen de drie partijen te regelen in het kader van de inspecties van opvangvoorzieningen zonder vergunning. *“De toepassing van de vergunning gebeurt in samenwerking met Kind & Gezin voor de Nederlandstalige kinderopvang en met ONE voor de Franstalige kinderopvang. Iriscare is bevoegd voor kinderopvang die in de twee talen of in een vreemde taal georganiseerd is”*, aldus Stéphanie Lange, eveneens experte bij Iriscare.

Maar er wordt perfect samengewerkt om meldingen te controleren en opvangvoorzieningen te inspecteren. *“Zodra we een melding binnenkrijgen, wisselen onze drie instellingen informatie uit via een specifieke IT-tool. Als we geen lopende vergunningsaanvraag terugvinden, organiseert Iriscare een gemeenschappelijke inspectie”*, legt Mevlüt Akgüngör uit. *“Een inspecteur van de controledienst van de Diensten van het Verenigd College is aanwezig voor Iriscare. Deze wordt vergezeld door ofwel een inspecteur van ONE, ofwel een inspecteur van de Zorginspectie die Kind & Gezin vertegenwoordigt.”* Na deze inspectie wordt beslist of de opvangvoorziening verder kinderen mag opvangen terwijl de vergunningsaanvraag wordt verwerkt, of direct moet sluiten wegens ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid van de opgevangen kinderen. Als er na de inspectie geen aanvraag wordt ingediend, wordt de opvangvoorziening eveneens gesloten.

66 GECONTROLEERDE MELDINGEN

Sinds de inwerkingtreding van de ordonnantie wordt een lijst van de verschillende gemelde

> Stéphanie LANGE, attachée Dienst R-MOB en restbevoegdheden Iriscare

kinderopvangvoorzieningen bijgehouden. Eind juni 2019 stonden er 66 kinderdagverblijven op de lijst. Daarna is de machine in beweging gebracht: Iriscare heeft de lijst overlopen en is samen met haar zusterinstellingen nagegaan of er voor al deze opvangvoorzieningen een vergunning aangevraagd was. Uiteindelijk bleken in totaal 38 opvangvoorzieningen niet erkend te zijn. *“We hebben hen per aangetekende brief de nieuwe regelgeving uitgelegd en verzocht om ons te informeren over hun situatie”, aldus Mevlüt Akgüngör. “De kinderopvangvoorzieningen die geen contact met ons hebben opgenomen naar aanleiding van onze brief, hebben we telefonisch trachten te bereiken. Maar dat was niet altijd zo eenvoudig omdat we soms over erg weinig informatie beschikten. We hebben dus ook de gemeentebesturen moeten contacteren en ze gevraagd om ons de informatie te bezorgen waarover zij eventueel beschikten voor deze opvangvoorzieningen. We hebben hen ook gevraagd om ons op de hoogte te houden als ze weet zouden hebben van andere kinderdagverblijven zonder vergunning in hun gemeente.”*

Na al deze controles was de oorspronkelijke lijst heel wat korter geworden. Er bleven uiteindelijk nog zevenentien opvangvoorzieningen over waarover Iriscare en haar zusterinstellingen maar weinig informatie hadden. In september en oktober werden deze opvangstructuren onderworpen aan een inspectie. En de resultaten lieten niet op zich wachten. *“Na deze inspecties zijn onze diensten te weten gekomen dat twaalf van deze opvangvoorzieningen inmiddels gesloten waren en dat de vijf overige zonder vergunning open waren. Van die vijf opvangstructuren hebben we in overleg met ONE en met het oog op de veiligheid van de kinderen beslist om een kinderdagverblijf in Vorst onmiddellijk te sluiten wegens ernstige overtredingen. De burgemeester heeft eind september het bevel tot sluiting uitgevoerd”, aldus Tania Dekens, leidend ambtenaar van Iriscare. “Twee van de andere opvangvoorzieningen hebben meteen een vergunningsaanvraag ingediend na de inspectie. De laatste twee opvangstructuren hebben beslist om hun activiteiten stop te zetten, en een van deze kinderdagverblijven is van plan om op een andere locatie te heropenen.”*

EEN BELANGRIJKE ROL VOOR DE GEMEENTEN

De nieuwe ordonnantie houdende de organisatie van kinderopvang kent de gemeenten en hun burgemeester ook een belangrijke rol toe. Om deze rol te benadrukken, en ter aanvulling van de informatieaanvraag omtrent de 66 gemelde opvangstructuren, hebben Iriscare en haar zusterinstellingen samen met Brulocalis een infosessie georganiseerd voor de gemeenten. Op 5 september 2019 zijn veertig vertegenwoordigers van verschillende Brusselse gemeenten naar de kantoren van Iriscare afgezakt om meer te weten te komen over deze nieuwe wetgeving. Tot die vertegenwoordigers behoorden zowel schepenen en kabinetsmedewerkers van burgemeesters als ambtenaren van de kinderopvangdiensten en inspecteurs. Voor al deze partijen was het belangrijk dat de regelgeving in detail werd toegelicht.

De gemeente speelt een cruciale rol bij de toepassing van deze ordonnantie. Na de gemengde inspectie door Iriscare en door een van haar zusterinstellingen kan een bevel tot sluiting van de opvangstructuur worden verstuurd. De gemeente wordt hiervan op de hoogte gesteld en de burgemeester dient te controleren of het bevel tot sluiting van de kinderopvangvoorziening wordt nageleefd. Is dat niet het geval, dan moet de burgemeester de opvangstructuur sluiten.

De gemeenten zijn ook de bevoorrechte partijen om overtredingen van de regelgeving inzake hygiëne, gezondheid, veiligheid en stedenbouw sneller en efficiënter te kunnen opsporen. Een vlotte samenwerking met de gemeentediensten is dus belangrijk bij de toepassing van de nieuwe reglementering.

KWALITEITSVOLLE DIENSTVERLENING VOOR DE BURGER

Hoewel Iriscare bevoegd is voor de afgifte en inspectie van bevelen tot sluiting aan niet-erkende kinderopvang, is het ook de taak van de instelling om vergunningen af te geven aan de Brusselse bicommunautaire opvangstructuren die hier een aanvraag voor indienen. Om een kwaliteitsvolle en veilige opvang voor de Brusselse kinderen te garanderen, zijn de normen van de bicommunautaire regelgeving om een vergunning te verkrijgen vrij strikt. Om een vergunning te krijgen, moeten kinderopvangvoorzieningen voldoen aan een reeks voorwaarden op het vlak van infrastructuur, pedagogisch beleid en veiligheid.

Om zeker te zijn dat ze correct en volledig geïnformeerd zijn, kunnen de Brusselaars gemakkelijk nagaan of een opvangvoorziening over een vergunning beschikt. Er werd een zoekmachine ontwikkeld, die vlot terug te vinden is via de website van Iriscare en van de GGC en die wordt gevoed via de website van Sociaal Brussel. Voor meer informatie over ‘zelfstandige onthaalouders voor jonge kinderen’ zal de burger zich echter moeten richten tot ONE en Kind & Gezin.

> Mevlüt AKGÜNGÖR, attaché Dienst R-MOB en restbevoegdheden Iriscare

“We zijn heel fier op en blij met de uitstekende verstandhouding met onze Franstalige en Nederlandstalige zusterinstellingen”, aldus Tania Dekens. “Iriscare wil er absoluut alles aan doen om een goede samenwerking te behouden met de verschillende partijen, namelijk Kind & Gezin, ONE en alle negentien Brusselse gemeenten. Het maakt het werk van onze diensten gemakkelijker om de regelgeving in het kader van de nieuwe ordonnantie correct toe te passen. Dankzij de uitwisseling van informatie en de efficiënte gemengde inspecties kunnen we een kwaliteitsvolle kinderopvang garanderen voor ieder kind in Brussel. Dat is onze prioriteit.”

Dankzij deze ordonnantie zullen ouders die gebruikmaken van de diensten van Brusselse opvangvoorzieningen hun kinderen er met een gerust hart kunnen achterlaten. Dankzij de kwaliteitsvolle inspecties en de samenwerking tussen Iriscare, de Diensten van het Verenigd College, Kind & Gezin, de Zorginspectie en One kunnen de Brusselse kinderen in alle veiligheid en in de beste omstandigheden worden opgevangen.

RECHTZETTING

Een digitale overheid voor de Brusselaar

In het kader van dit artikel in onze Nieuwsbrief nr. 115 over de studie die momenteel bij het CIBG loopt om scenario's uit te werken voor gedeelde maar toch flexibele en moderne digitaliseringstools, schreven we dat **Nils Lambremont** en **Didier Rozen** initiatiefnemers binnen het CIBG zijn, terwijl ze respectievelijk **financieel directeur en algemeen secretaris van het OCMW van Molenbeek** zijn.

We verzoeken u rekening te houden met deze bijgewerkte informatie.

> Lambremont en Didier Rozen zijn respectievelijk financieel directeur en algemeen secretaris van het OCMW van Molenbeek

ENQUÊTE “HARMONISATIE VAN DE WERKWIJZEN EN HET BELEID INZAKE GEZONDHEIDSZORG VAN DE 19 OCMW'S VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST”

“Naast haar belangrijkste opdrachten heeft de Federatie van Brusselse OCMW's ook expertise op het vlak van gezondheidszorg. Deze expertise maakt het mogelijk om, samen met de verschillende partners die actief zijn in de gezondheidszorg, te kijken naar de barrières die OCMW-begunstigden ervaren bij het verkrijgen van toegang tot gezondheidszorg. Het gaat dan met name om de kosten van de gezondheidszorg die mensen in een staat van behoefte brengen: RIZIV, ziekenfondsen, POD Maatschappelijke Integratie, ziekenhuizen, huisartsen, apotheken, opvangtehuizen, ... De complexiteit van het gezondheidszorgsysteem in Brussel, de juridische beperkingen rond de tenlasteneming van de gezondheidskosten en de diversiteit van het beleid en in de werkwijzen van de OCMW's veroorzaken een administratief en procedureel doolhof waar alle betrokkenen hun weg in verliezen. Dit alles genereert verwarring en een vorm van institutioneel geweld.

Uitgaande van deze vaststelling wilde de Federatie van Brusselse OCMW's haar leden een stem geven over dit thema om zo oplossingen te vinden om deze barrières weg te nemen. Het centrale idee achter deze aanpak: streven naar een gezamenlijk antwoord voor een individuele begeleiding op maat van de 19 OCMW's!

In de studie die werd voorgesteld, werd de nadruk gelegd op de fundamentele beginselen waarover de OCMW's samen een akkoord kunnen vinden om deze problematiek aan te pakken. Het doel van de harmonisering moet zijn om de gezondheidszorg te verbeteren. De harmonisering mag dus geen nivellering naar beneden met zich meebrengen. Het is met andere woorden noodzakelijk dat men begrijpt welke praktijken het voordeligst zijn voor de gebruiker en dat men deze dan harmoniseert. Tegelijk moet men praktijken achterwege laten die een probleem kunnen vormen voor de coherentie, het begrip of de kosten voor de begunstigde. Ook mag de begunstigde niet minder rechten krijgen dan de rechten waarvan hij vandaag reeds geniet in een bepaalde gemeente.

Op basis van de resultaten van deze studie heeft de Federatie van de Brusselse OCMW's samen met haar 19 leden, 4 assen bepaald voor de harmonisatie in 2020. Het gaat om:

1. de relaties met de medische dienstverleners: de oprichting van gewestelijke overlegplatforms; de integratie van de medische dienstverleners in de lokale

sociale coördinatie; de uitwerking van gemeenschappelijke conventies tussen de OCMW's en de dienstverleners; de uitwerking van informatiedocumenten;

2. de automatisering van de toegang tot de zorg: het bepalen van de toegang tot een reeks prestaties op basis van eenvoudige en gemakkelijk controleerbare criteria; het opnemen van de begunstigden in een beveiligde databank die toegankelijk is voor de partners;
3. de gezondheidskaart: ontwikkeling van een model; bepalen van de minimale dekking; gefaseerde bepaling van het doelpubliek;

4. de lijst van geneesmiddelen D: de herziening van de lijst van geneesmiddelen D die ten laste worden genomen; een gefaseerde toepassing hiervan.

Deze studie toont aan dat het niet eenvoudig is om tot een harmonisatie van de werkwijzen te komen. Er moet immers rekening gehouden worden met veel verschillende zaken; van de wettelijke context tot de deontologie van de maatschappelijk werker en het budgettaire gegeven. Het is om deze reden, rekening houdend met deze veelheid aan actoren, dat de Federatie van Brusselse OCMW's nu vraagt om iedereen te betrekken bij deze harmonisering.

Onderzoek over de werkwijzen en het beleid van de Brusselse OCMW's op het vlak van gezondheidszorg: naar een harmonisering van het systeem?

Cécile Daron, september 2019

UW GEMEENTE AAN HET WOORD IN NIEUWSBRIEF

Nieuwsbrief is niet zozeer het magazine van Brulocalis, maar veeleer het magazine van onze leden, de Brusselse gemeenten, OCMW en intercommunales, volledig voor hen gemaakt. Meer nog: door hen gemaakt.

Als u ons regelmatig volgt, weet u dat we technische artikels publiceren – niet het soort teksten dat je meeneemt op reis, maar die een nuttige basis bieden voor uw dagelijks werk – en ook verslag uitbrengen van onze acties als belangenbehartiger of boeiende initiatieven, ervaringen, nieuwe regelgeving ... die een impact hebben op uw werk.

Maar waarom ook niet de schijnwerpers richten op een innoverend gemeentelijk project, een nieuwe methode, een unieke overheidsopdracht, ...

Heeft uw gemeente iets vernieuwends tot stand gebracht? Deel uw ervaring dan met uw ambtgenoten.

Reik ons uw thema's aan, geef toelichting bij uw acties om meer weerklank te geven aan vernieuwende methodes voor goed bestuur. Nieuwsbrief is het uitgelezen middel om uw ervaring en uw expertise te delen, zowel met Brusselse ambtenaren als mandatarissen.

“Nieuwsbrief is het magazine van de Brusselse gemeenten” waartoe zij ook zelf een bijdrage leveren.

ONZE GEMEENTEN

> **Clara VAN REETH** - journaliste

10 JAAR DUURZAME ONTWIKKELING IN GEMEENTE EN OCMW: BALANS EN VOORUITZICHTEN

Sinds 2008 heeft «Agenda 21» in Brussel tot doel de lokale overheden te helpen nieuwe projecten rond duurzame ontwikkeling te ontwikkelen en in hun beleid te integreren.

Ten geleentheid van deze lokale vierjaarsovername Leefmilieu Brussel en Brulocalis op 6 juni een strategische in de gebieden van Leefmilieu Brussel aan de Havenlaan, om de balans te trekken en ook te zien naar de toekomst van de lokale Agenda 21. Hoe heeft duurzame ontwikkeling tussen doelen en realisatie geleefd? Wat zijn de aanpakken voor de toekomst?

De overname op deze weg is op gewaakt lang te vinden in de studie van het stadsbestuur van Leefmilieu Brussel en de lokale Agenda 21. Het is de vooromslag van het proces. Aan de hand van een verslag dat werd toegevoegd aan de 20 lokale projecties (18 gemeenten en 8 OCMW's), wordt dit onderzoek een tool te acties van de vooromslag en de impact van het programma Agenda 21 in Brussel.

EEN POSITIEVE MAAR HETEROGENE BALANS

Eerste vaststelling: de uitvoering van Agenda 21 wordt door de gemeentelijke gemeenten en OCMW's niet het algemeen en positief ervaren. Wat de werking betreft, blijft er de studie van de acties en in het kader van de Agenda 21 de realisatie van goede bestuurspraktijken in lokale besturen hebben bevestigd en een grotere participatie van de burgers hebben bevestigd. Op politiek niveau wordt Agenda 21 – hoewel de belangstelling voor duurzame ontwikkeling meestal wordt getuigd door een schagen en slechts zelden door het gemeentelijk bestuursbestaan – als goed getuigd in het algemeen basis van gemeenten, zoals de projecties die door EFU worden getuigd. De operationele acties hebben het meest mogelijk gemaakt om duurzame ontwikkeling op te nemen in de voorafgaande gemeentelijke bestuurspraktijken, met name in de lokale bestuurspraktijken. In de studie wordt gewaarschuwd op een gebrek aan eenheid en budget, een gebrek aan verduidelijking lokale projecties te kunnen geven. De realisatie van deze belangrijke aspecten kan ook tot op zekere hoogte beperkt, wat kan te schrijven aan de complexiteit van de doelen en de bevoegdheden tussen schapen.

Opvallende verschillen tussen gemeenten

Achter deze grote trends liggen er heel wat verschillen, als gevolg van de zeer verschillende ontwikkeling van de verschillende acties en in het kader van Agenda 21 en het globale aantal operationele acties. Sinds 2008 hebben in totaal 1.251 acties plaatsgevonden, wat leidt tot een verscheidenheid van acties voor de coördinatie van regionale initiatieven te verspreiden. Dit brengt ons bij de vraag: hoe kunnen acties op het terrein worden uitgevoerd met behoud van een aangepaste strategische visie op lange termijn?

Van de 21 lokale projecties gemeenten en OCMW's die de EFU-ambitie hebben bevestigd, beschikken er slechts vier over een acties met operationele aspecten. Het is de acties operationele aspecten over de realisatie en uitvoering is, wat de studie toont op het niveau van een gebrek aan algemene strategische visie op de lokale bestuurspraktijken. «Als deelnemers aan de eerste fase van de studie die het onderzoek is een strategische visie op het acties te behouden»

> Deelnemers aan de studie Agenda 21

BRULOCALIS
DECEMBER-NOVEMBER 2019 23

SUGGESTIES?

Neem contact op met onze redactie:

Brulocalis, dienst Informatie-Communicatie: publi@brulocalis.brussels

WIST U DIT? HYPERLINKS IN DE DIGITALE NIEUWSBRIEF

Sinds Nieuwsbrief 2016/4 (nr 97 als we toen de nieuwe nummering al toegepast hadden) van september vorig jaar is de pdf-versie van het tijdschrift beschikbaar op de [website van Brulocalis](#) - of via het [tijdschriftenplatform Issuu](#) - met heel wat hyperlinks naar andere inhoud, van Brulocalis of andere bronnen.

In het digitale tijdperk blijken eenvoudige voetnoten immers te beperkt en zo wil Brulocalis u zo vaak mogelijk rechtstreeks naar de informatie toe leiden.

Eén klik en je bent er!

ONZE VOORNAAMSTE RUBRIEKEN

Vereniging in actie

Een (niet exhaustief) overzicht van de dossiers waarop Brulocalis zich toelegt. Zo hoeft u niet te wachten op het jaarlijkse activiteitenverslag.

Onder de loep

Deze hoofdrubriek van het tijdschrift bundelt technische en gespecialiseerde artikels.

In onze gemeenten

Deze rubriek stelt gemeentelijke initiatieven voor die inspirerend kunnen zijn voor andere gemeenten.

Nieuws van het Gewest

Een voorstelling van verwezenlijkingen of projecten van het Brussels Gewest, die belang hebben voor de gemeenten.

Actualiteit

Actuele thema's (uiteraard vanuit de invalshoek van de tweemaandelijks publicatie) die niet zozeer vallen onder de rubriek «Nieuws van het Gewest» of «In onze gemeenten».

Nieuw

Deze rubriek bleef blijkbaar ondoorgrondelijk... 'Nieuw', dat is zoals 'actualiteit' maar dan iets nieuws in verband met Brulocalis.

Europagina

Deze artikels trachten gemeenten te sensibiliseren voor Europese aangelegenheden, met bijzondere aandacht voor wat ze daar zowel op symbolisch of politiek als materieel vlak kunnen uithalen.

OM MOGELIJKE FINANCIERINGSBRONNEN BETER TE KUNNEN OPSPOREN, BIEDT BRULOCALIS EXCLUSIEVE TOEGANG TOT HAAR GEGEVENS BANK SUBSIDIES.

Brulocalis heeft een exclusieve **webpagina Subsidies** ontwikkeld die een unieke toegangspoort biedt naar een coherent geheel van informatie, beheer en planning in verband met subsidies. Op die manier vindt u alle relevante informatie voor een betere toegang tot en een beter beheer van uw subsidies.

De webpagina kan worden geraadpleegd via onze website <http://www.brulocalis.brussels/nl/subsidies> en bevat de volgende belangrijke rubrieken, die beslist een kijkje waard zijn:

► [Databank subsidies \(DBS\)](#).

De gegevensbank Subsidies geeft systematisch een overzicht van de subsidies die beschikbaar zijn voor gemeenten, OCMW's en andere lokale instanties.

> Momenteel zijn er subsidies te vinden die toegekend worden door:

- het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- de Vlaamse, Franse en Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie;
- de Vlaamse en de Franse Gemeenschap;
- de federale overheid;
- de Europese Unie;
- verschillende fondsen, stichtingen, ...

> Alle subsidies worden voorgesteld in fiches die telkens dezelfde structuur volgen:

Informatie ►	– Voorwerp;
	– Toekenningsvoorwaarden;
	– Bedrag en betaling;
	– Procedure;
Analyse ►	– Wettelijke en reglementaire bronnen;
Preciseringsen ►	– Praktische inlichtingen.

► [Voor een beter overzicht: synoptische tabellen subsidies.](#)

Voor bepaalde complexe materies maken wij overzichtstabellen van de mogelijke financieringsbronnen, met links naar de fiches in kwestie.

► [Om belangrijke datums in uw agenda aan te kruisen: een kalender projectoproepen.](#)

Een overzicht van de projectoproepen die verschillende instanties lanceren, gerangschikt op basis van de afsluitingsdata en gelinkt aan de fiches in de gegevensbank.

► [Om geen informatie te missen: een lijst met informatiesessies.](#)

Een overzicht van de informatiesessies die verschillende instanties organiseren, gelinkt aan hun respectievelijke website voor meer informatie.

► [De 6e staatshervorming onder de loep.](#)

Fiches met een stand van zaken van de (bijna) afgeronde overheveling van subsidies van de federale overheid naar de gemeenschappen en gewesten.

► [Toolbox subsidies ten dienste van de gemeenten.](#)

Op verzoek van en in samenwerking met de Werkgroep Subsidies (WGS) werd de 'toolbox subsidies' ontwikkeld door de gemeenten die lid zijn van de groep, online gezet op de Brulocalis-website om de resultaten ter beschikking te stellen van alle gemeenten (vademeccum, tools voor informatie, beheer en evaluatie, ...).

Abonneer u [hier](#) op onze verschillende RSS-stromen, in functie van de materies die u interesseren, en/of de volgende publicaties: [Newsletter](#), [Nieuwsbrief](#), [Agenda mobiliteit](#), [Agenda duurzame ontwikkeling](#).

A photograph of three business professionals in a meeting. A man with glasses and a beard is pointing at a laptop screen. A woman is looking at the screen, and another man is standing next to her, also looking at the laptop. The scene is brightly lit, suggesting a modern office environment.

Simuleer en visualiseer uw meerjarenplan

Goed beleid steunt op betrouwbare data en heldere analyses. Toch is het niet altijd eenvoudig om de financiële impact van een beslissing in te schatten. Met onze expertise op maat wil Belfius u daarbij helpen. Symia is onze digitale simulator voor uw meerjarenplan waarmee u tot 7 jaar vooruit kijkt. Dat is onze manier om mee onze schouders te zetten onder de ideeën, het enthousiasme en de kennis van lokale besturen.

Wil u ontdekken hoe u de financiële gevolgen van beleidsbeslissingen op lange termijn kan simuleren? Contacteer uw relatiebeheerder.